

## Tit - comentarii H. Rossier

### Introducere - Tit

S-a spus pe buna dreptate ca prima epistola catre Timotei si epistola catre Tit isi trag caracterul din misiunea cu care apostolul ii insarcinase pe cei doi delegati si insotitori ai sai in lucrare. Timotei trebuia sa vegheze asupra invataturii sanatoase (1 Timotei 1.3-4), Tit asupra rinduielii in casa lui Dumnezeu (Tit 1.5).

Avind intentia sa ne ocupam numai de epistola catre Tit, nu ne vom opri la contrastele dintre aceste doua epistole, ci ne vom margini mai degraba sa prezentam punctele lor de contact, pentru a ajuta, in masura noastra, la explicarea acestui subiect important.

Epistola catre Tit, desi insista mult, ca si prima epistola catre Timotei, asupra invataturii (didaskalia, in limba greaca, in capitolul 1.9; 2.1,3,7-10 si 1 Timotei 1.10; 2.7; 4.6,13,16; 5.17; 6.1,3), opunind-o doctrinei invatatorilor mincinosi, insista totusi mai mult asupra adevarurilor fundamentale ale crestinismului. Ea scoate in relief roadele acestor adevaruri in viata practica a credinciosilor, astfel incit o rinduiala frumoasa sa poata caracteriza casa lui Dumnezeu si o armonie deplina sa poata exista intre toate madularele ei.

"Invatatura sanatoasa" cuprinde toate principiile divine care ne sint expuse in trei texte esentiale ale aceste epistole. Gasim:

In primul din aceste texte (capitolul 1.1-4), invatatura crestinismului rezumata in marile adevaruri care il caracterizeaza;

- in cel de al doilea (capitolul 2.11-14), ansamblul crestinismului, nu in adevarurile sale caracteristice, ci in realizarea sa practica privitor la mersul nostru si la comportarea noastra;

- al treilea (capitolul 3.4-7) ne lamureste asupra lucrarii lui Dumnezeu in noi si asupra mijloacelor de care El S-a slujit pentru a ne aduce la El si a ne dobindi mintuirea.

Vom avea ocazia sa reluam si sa explicam in amanunt toate aceste versete; dar inainte de a incepe se impune o observatie: este foarte important, in zilele prin care trecem, sa insistam asupra marelui adevar si anume: practica vietii crestine este nedespartita de invatatura sanatoasa. Intr-adevar, intilnim astazi din ce in ce mai mult pretentia de a-i indruma pe crestini sa produca roade dupa voia lui Dumnezeu, in ciuda invataturilor nesanoase care strica sau ruineaza adesea adevarurile cele mai esentiale ale crestinismului. Se discrediteaza Sfinta Scriptura, singura si infailibila (care nu poate gresi) culegere a acestor adevaruri. Luindu-i vietii crestine baza sa absoluta, care este Cuvintul inspirat, se uita faptul ca roade nu pot sa fie produse fara pomul care sa le poarte. Socotindu-1 pe omul cazut capabil fara Revelatie de a produce prin el insusi roade pentru Dumnezeu, se uita ca un pom rau nu va aduce niciodata roade bune. Facind din Cuvintul lui Dumnezeu numai o calauza

dotata cu o moralitate superioara, dar scrisa sub influenta erorilor si a prejudecatilor diversilor sai autori, se uita ca chiar un pom bun, lipsit de seva care il hraneste, prin jupuirea scoartei lui, este incapabil de a produce o recolta suficienta, sau chiar o recolta oarecare.

Legatura intima intre invatatura si viata practica se afla la fiecare pas in Scripturi. Psalmul 119 ne arata ca numai prin Cuvintul lui Dumnezeu, cararea celui drept este trasata si luminata. Fara invatatura Scripturii, credinciosul marturiseste ca a fost ca „o oaie pierduta”. Cele doua epistole catre Timotei sint pline de acest adevar. In 2 Timotei 3.16, Scripturile insuflata de Dumnezeu ne invata si ne mustra cu privire la dreptatea practica, in toata purtarea noastra. Capitolul 2 din epistola noastra ar fi de ajuns el singur pentru a ne convinge de acest adevar important. Totusi sa nu uitam ca chiar crestinul, care are o deplina incredere in autoritatea absoluta a Cuvintului scris, vede totdeauna ca gustul vietii sale practice depinde de masura in care el se hraneste din Scripturi, de masura in care el ramine in contact cu ele si se supune invataturii lor.

„Pavel, rob al lui Dumnezeu si apostol al lui Isus Hristos, potrivit cu credinta alesilor lui Dumnezeu si cu cunostinta adevarului, care este potrivit cu evlavia, in nadejdea vietii vesnice, fagaduite mai inainte de vremurile timpului, de Dumnezeu, care nu poate sa minta, ci Si-a descoperit Cuvintul la timpul potrivit, prin vestirea care mi-a fost incredintata, dupa porunca lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru, catre Tit, adevaratul meu copil, potrivit cu credinta noastra comuna: har si pace de la Dumnezeu Tatal si de la Hristos Isus, Mintuitorul nostru” (versetele 1-4).

Acesta este primul text esential al epistolei noastre. Cum am spus, aceste patru versete rezuma in citeva cuvinte subiectul inepuizabil al marilor adevaruri ale crestinismului.

Aflam mai intii ca izvorul acestor binecuvintari se afla in Dumnezeu insusi. El ne este infatisat in primul rind in caracterul Sau absolut, ca Dumnezeu, apoi ca Dumnezeul Adevarat care nu poate minti, apoi ca Dumnezeul Mintuitor, descoperindu-Se in felul acesta unor fiinte pierdute; in sfirsit, ca Dumnezeu Tatal, Dumnezeul iubirii. Dar, numai in Isus Hristos, Mintuitorul nostru, avem descoperirea a tot ceea ce Dumnezeu este pentru noi.

Apostolul Pavel este instrumentul acestei descoperiri. El se intituleaza „rob al lui Dumnezeu”. Acest titlu nu se intilneste decit de doua ori in epistoie (aici si in Iacov 1.1) si de citeva ori in Apocalipsa, in timp ce acela de rob al lui Isus Hristos este mai frecvent. A fi rob al lui Dumnezeu presupune o dependenta absoluta, teama si cutremur in exercitarea functiilor sale, respect pentru fiecare cuvint iesit din gura lui Dumnezeu, un adinc sentiment al responsabilitatii noastre. In acelasi timp, marele apostol al neamurilor este plasat prin calitatea sa de rob in pozitia cea mai umila si cea mai de jos. Aceasta atitudine avea sa fie un exemplu pentru Tit, care tocmai era chemat sa ocupe un loc de cinste. Si daca apostolul insusi avea o pozitie atat de umila si atat de dependenta, cu cit mai mult trebuia sa fie aceasta la ucenicul sau!

Ca rob al lui Dumnezeu, Pavel nu-si apartine lui insusi. Ceea ce Dumnezeu asteapta de la robul Sau este o ascultare fara rezerva, o credinciosie atenta in a se achita de mesajul pe care Stapinul caruia

li apartine i l-a incredintat. Dar acest mesaj solemn nu are nimic inspaimintator si nu contine nici o amenintare, caci acela care il duce altora este rob al „Dumnezeului Mintuitor”.

De aceea Pavel se intituleaza si „apostol al lui Isus Hristos”. Daca Dumnezeu a pus adevarul in miinile sale, Hristos il trimite pentru a-l face cunoscut si a-l raspindi. Aceasta misiune il plaseaza pe apostolul Pavel intr-o relatie deosebita cu Hristos, ca apostolul Sau, trimis de El pentru a aduce lumii adevarurile pe care Dumnezeu le avea in vedere din toata vesnicia, adevaruri care erau oferite oamenilor, ca trebuind sa fie partea lor in virtutea lucrarii lui Hristos. De aceea apostolul Pavel poate spune: „Isus Hristos, Mintuitorul nostru”, deci El este autorul mintuirii, care facea parte din vesnicie din planurile Dumnezeului iubirii fata de noi. Pavel vorbeste despre aceasta mintuire ca apartinindu-i lui insusi. El poate sa spuna: Hristos este nu numai Mintuitorul, dar El este al meu si al tuturor acelor care cred in El: Mintuitorul nostru. Mintuirea ne-a fost dobindita de Isus Hristos. El Insusi a devenit rob al lui Dumnezeu pentru a ne-o obtine si slujitor al nostru pentru ca noi sa o folosim dupa ce El a savirsit-o (Filipeni 2.6-8).

Sa vedem acum in ce consta slujba apostolului:

1. Apostolatul sau nu are nimic comun cu principiile iudaismului. El este in intregime independent de Lege. El este potrivit cu credinta alesilor lui Dumnezeu.

El nu se adreseaza nici firii, nici vointei omului, ci credintei, in contrast cu Legea. In plus, el exclude in intregime principiul iudaic al unui popor chemat pe temeiul unei descendente firesti. Fara indoiala, aceasta descendenta era stabilita la origine numai pe credinta lui Avraam, desi lasa sa dainuie legaturi potrivite cu firea, cu poporul iesit din el. Dar acest popor in firea lui pacatoasa, chemat sa se supuna Legii, a pierdut prin neascultarea sa orice drept de a fi recunoscut ca poporul lui Dumnezeu si nu va gasi din nou mai tirziu acest titlu, decit pe temeiul credintei alesilor, ca si noi.

Apostolatul lui Pavel se adresa credintei individuale si nu a unui popor privilegiat, iesit dintr-o descendenta paminteasca. Aceia care primeau aceasta credinta erau alesi ai lui Dumnezeu, pe care El ii avea in vedere din toata vesnicia ca sa fie ai Lui si care, mintuiti prin credinta, constituiau de acum inainte, prin stringerea lor laolalta, un popor ceresc.

Aceste doua lucruri, credinta si alegerea, caracterizeaza, intr-un chip absolut crestinismul, in contrast cu iudaismul. Si una si alta depind in intregime de har, si nu de lege”.

2. Al doilea subiect al apostolatului lui Pavel era „cunostinta adevarului care este potrivit cu evlavia.”

Adevarul, adevarul in intregime, il dadea el ca sa fie cunoscut, nimic mai putin decit aceasta. Ce este deci adevarul? El este, asa cum am aratat in alta parte, deplina descoperire a ceea ce Dumnezeu este (a firii Sale), a ceea ce El spune (a Cuvintului Sau) si a ceea ce El gindeste (a Duhului Sau), cu alte cuvinte, descoperirea Tatalui, a Fiului si a Duhului Sfint.

Ceea ce Dumnezeu este ne este descoperit in Hristos, in care locuieste trupeste toata plinatatea Dumnezeirii (Coloseni 2.9). In Hristos noi Il cunoastem pe Dumnezeu ca Acela care este lumina si care este iubire.

Adevarul este dupa aceea ceea ce Dumnezeu spune, adica este Cuvintul Sau. „Cuvintul Tau” zice Isus „este adevarul” (Ioan 17.17). Acest Cuvint ne este adus de Hristos. El este deci totodata ceea ce Dumnezeu este si ceea ce Dumnezeu spune. in Evanghelia lui Ioan, care Il infatiseaza ca „Fiul lui Dumnezeu”, El spune continuu: „Eu sint”. Cind iudeii il intreaba: „Cine esti Tu?” El le raspunde: „Ceea ce de la inceput va spun ca sint” (Ioan 8.25). Identificarea absoluta in Hristos ale acestor doua laturi ale adevarului: ceea ce Dumnezeu este si ceea ce El spune, firea Sa si Cuvintul Sau, ne sint infatisate in acest verset. Dumnezeu ne-a vorbit in Hristos („in Fiul”), in contrast cu felul fragmentar in care El vorbise altadata prin proroci (Evrei 1.1), prezentind prin ei o parte a adevarului, in timp ce in Hristos, care este Cuvintul, Dumnezeu prezinta acum adevarul in totalitatea sa. Crestinismul este suprema si singura expresie completa a adevarului, pentru ca adevarul ne vorbeste aici (in crestinism) „in Fiul”. Adevarul a venit prin El, nu prin Moise, pentru ca el a venit intr-o Persoana care este Adevarul insusi, asa cum Cuvintul ni-l descopera.

Apoi adevarul este gindul lui Dumnezeu asupra tuturor lucrurilor. Acest gind este in Hristos, si Duhul da marturie despre el, caci „Duhul este adevarul” (1 Ioan 5.6). El da marturie ca viata vesnica este in Hristos si ne este dobindita prin jertfa Sa. Adevarul gaseste deci desavirsita sa expresie in Hristos, caci El Insusi este adevarul: „Eu sint Adevarul” (Ioan 14.6).

Sub legamintul legii, Dumnezeu nu a descoperit tot gindul Sau. El nu S-a facut cunoscut ca Dumnezeul iubirii: cel mult, descoperirea pe care Domnul a dat-o cu privire la El Insusi, sub lege, a fost insotita de proclamarea indurarii Sale (Exod 34.6). Sub lege, Dumnezeu nu a descoperit nici ca omul este pierdut, caci legea presupunea posibilitatea pentru om de a obtine viata, ascultind de poruncile lui Dumnezeu. Domnul nu a descoperit in lege nici gindul Sau asupra lumii, caci sub lege lumea nu era inca infatisata ca definitiv inrobata de Satan si condamnata - nici asupra cerului, caci omul, fiind pacatos, avea cerul inchis si legea nu putea sa-i promita decit o binecuvintare paminteasca. Dumnezeu Insusi, nici El nu era aratat sub lege si raminea ascuns intr-un adinc necunoscut, indaratul perdelei. Nici nu era vorba, sub lege, de o jertfa care sa fi putut ridica pacatele si sa impace, odata pentru totdeauna, pe pacatos cu Dumnezeu.

In rezumat, adevarul era cunoscuta sub lege, numai intr-o masura partiala. In plinatatea ei, aceasta cunoastere apartine in mod exclusiv crestinismului.

Dar sa notam aici un al doilea punct: Aceasta cunoastere a adevarului este potrivita cu evlavia. Evlavia este mentinerea relatiilor obisnuite intre sufletul nostru si Dumnezeu, mentinere scoasa din cunoasterea adevarului. „Taina evlaviei” in 1 Timotei 3.16 nu este altceva; este secretul prin care evlavia este produsa, prin care sufletul este adus in starea de a se bucura de legaturile sale cu Dumnezeu si este mentinut aici. Adevarul, cum am vazut, se rezuma in intregime intr-o singura Persoana, Isus, Dumnezeu aratat in trup. El singur ne-a facut sa cunoastem pe Dumnezeu si ne-a pus in legatura cu El. De aceea „taina evlaviei care este mare” se rezuma in cunoasterea lui Hristos singur: „Dumnezeu a fost aratat in trup, a fost indreptatit in Duh, a fost vazut de ingeri, a fost vestit printre neamuri, a fost crezut in lume, a fost inaltat in slava” (1 Timotei 3.16).

Cunoasterea adevarului, daca n-ar avea evlavia drept rezultat, l-ar duce pe om la condamnarea sa vesnica, caci ea nu l-ar pune niciodata in legatura cu Dumnezeu: In loc de a avea adevarul care este

potrivit cu evalvia, se poate sa-l ai si sa traiesti in nelegiuire (Romani 1.18); si omul care cunoaste adevarul in felul acesta va fi obiectul miniei lui Dumnezeu, in loc de a fi obiectul favorii Sale.

3. Apostolatul incredintat lui Pavel avea drept baza nadejdea vietii vesnice. Aceasta nadejde este o siguranta care nu are nimic vag, nici nesigur, ca nadejdea omeneasca, caci ea apartine credintei. Viata vesnica a fost fagaduita de Dumnezeu insusi, mai inainte de vremurile timpului; si cum ar putea Dumnezeu sa minta? El a spus: „Eu am vestit de la inceput ce are sa se intimple si cu mult inainte ce nu este inca implinit. Eu zic: „Hotaririle Mele vor ramine in picioare si Imi voi aduce la indeplinire toata placerea Mea" (Isaia 46.10). „Alesii lui Dumnezeu" au deja acum aceasta viata, prin credinta intr-un Hristos care a murit (Ioan 6.54). „El este Dumnezeul adevarat si viata vesnica." (1 Ioan 5.20). Oricine crede in El are aceasta viata, nu viata omeneasca pieritoare, ci o viata spirituala fara sfirsit, viata lui Dumnezeu Insusi, o viata in stare sa-L cunoasca pe Dumnezeu, sa se bucure de El, sa aiba partasie cu Tatal si cu Fiul Sau Isus Hristos. Aceasta este „viata vesnica". Fara indoiala, atita timp cit crestinul va fi pe pamint, se va bucura si se va folosi de aceasta viata intr-un chip imperfect; dar in curind, in slava, noi vom pricepe toata valoarea acestei vietii, cind Il vom vedea pe El, viata noastra si vom fi asemenea Lui; cind vom cunoaste cum am fost cunoscuti; cind ne vom bucura de desfatările nespuse ale unei partasii desavirsite si neinterupte cu El, tinta nadejdii noastre.

Aceasta este invatatura crestina, esenta chiar a crestinismului. Cu siguranta, noi putem izbucni in cuvinte impreuna cu apostolul: „O, adincul bogatiei, intelepciunii si stiintei lui Dumnezeu!" Da, ce bogatii nemarginite! Ce tinta! Ce siguranta! Ce bucurie! Ce fericire si ce pace in legaturile noastre cu Dumnezeu! Ce bucurie desavirsita in partasia Sa! Ce siguranta pentru viitor! Exista cunoastere care sa poata fi comparata cu aceea pe care Evanghelia ne-o aduce?

4. Dumnezeu Si-a descoperit la vremea Lui Cuvintul Sau. In contrast cu „vremurile timpului" exista „timpul potrivit". Este timpul in care sintem; este ziua de astazi, in care Dumnezeu a manifestat din plin tot sfatul harului Sau, despre care am vorbit. Acest „timp potrivit" a fost hotarit de Dumnezeu mai dinainte; el a aparut inasa acum. El a fost inaugurat printr-un fapt unic in istorie si a carui valoare va umple si vesnicia: este vorba de crucea lui Hristos si de invierea Fiului lui Dumnezeu din morti. Acolo tot sfatul lui Dumnezeu fata de noi a fost din plin aratat. Valul care ne despartea de Dumnezeu este sfisiat, intrarea inaintea Lui este deschisa in plina lumina, legatura cu El, ca Tata al nostru, este stabilita pentru totdeauna, mostenirea este vestita ca parte a noastra cu Hristos in slava - si toate acestea prin El si in El.

Nimic asemanator nu a fost vestit nici cunoscut mai inainte. Cuvintul Dumnezeului care nu poate minti este acum aratat. Gindurile vesnice ale lui Dumnezeu existau pina atunci in taina sfaturilor Sale; ele sint acum cunoscute si vestirea acestui Cuvint a fost incredintata lui Pavel. Ce mare insemnatate avea deci apostolatul sau! De atunci Cuvintul lui Dumnezeu este complet (Coloseni 1.25). Propovaduirea sa era o porunca si noi stim cum apostolul a ascultat de ea. Dar aceasta porunca nu avea nici o asemanare cu legea, caci nu Domnul (Iehova), Dumnezeul din Sinai, ci Dumnezeul Mintuitor Se descoperea la timpul potrivit in Cuvintul a carui propovaduire era incredintata apostolului. Pavel adreseaza epistola sa lui Tit (versetul 4). Acesta era adevaratul copil al apostolului. El a fost nascut potrivit cu adevarul si a primit pe acesta din urma pe acelasi temei ca si parintele sau duhovnicesc, pe temeiul credintei.

Aceasta credinta era comuna lui Pavel si lui Tit (iudeului si paginului), dar Pavel a fost instrumentul pentru a o comunica acestuia din urma.

Dumnezeu Tatal si Hristos Isus Mintuitorul nostru, iubirea divina si harul divin se unesc pentru a aduce lui Tit un mesaj fericit de har si de pace ca binecuvintari actuale, care erau partea sa, ca si aceea a apostolului care avea acelasi Mintuitor ca si ucenicul sau.

„Pentru aceasta te-am lasat in Creta, ca sa pui in randuiala ce mai ramine de rinduit si sa asezi batrini in fiecare cetate, dupa cum ti-am poruncit: daca este cineva fara vina, sot al unei singure sotii, avind copii credinciosi care sa nu fie invinuiti de destrabalare sau neascultare. Caci supraveghetorul, ca econom al lui Dumnezeu, trebuie sa fie fara vina, sa nu fie incapatinat, nici minios, nici dedat la vin, nici bataus, nici lacom de cistig urit, ci sa fie primitor de oaspeti, iubitor de bine, cumpatat, drept, sfint, infrinat, sa se tina de Cuvintul adevarat, care este potrivit cu invatatura, ca sa fie in stare atit sa incurajeze cu invatatura sanatoasa, cit si sa infrunte pe cei care vorbesc impotriva" (versetele 5-9).

Am vazut care sint bazele crestinismului: credinta alesilor, adevarul potrivit cu evlavie, viata vesnica, Cuvintul lui Dumnezeu si, in sfirsit, propovaduirea care scoate din Cuvint aceste lucruri. Toate aceste subiecte sint cuprinse in ceea ce este numit „invatatura sanatoasa" sau: „invatatura sfinta".

Versetele 5-9 pe care le-am citat trateaza despre buna rinduiala in Adunare, dar buna rinduiala nu poate avea loc fara invatatura sanatoasa. Asupra acestui adevar am atras atentia la inceputul acestei scrieri.

Aceasta invatatura este incredintata tuturor acelora carora Dumnezeu le-a dat o raspundere speciala in adunare: lui Tit mai intii (2.1), batrinilor (1.9), femeilor in virsta, intr-o masura, este adevarat, foarte limitata (2.3), tinerilor (2.6-7). In sfirsit, invatatura are modelul ei desavirsit in invatatura harului care a fost aratat in Isus (2.11-12).

Slujba incredintata lui Tit consta in a stabili, a reglementa si a mentine buna rinduiala in adunarile lui Dumnezeu din Creta, in timp ce slujba incredintata lui Timotei in adunarea din Efes consta in a veghea intr-un chip special asupra invataturii, pentru ca ea sa nu fie falsificata. Slujba incredintata apostolului Pavel era nespus mai intinsa decit aceea a delegatilor sai: el avea administrarea tainei lui Hristos in aceasta lume (Efeseni 3.2,9; 1.10; 1 Corinteni 9.17), a tainei ascunse din veacuri si din generatii, dar descoperita acum prin Duhul. Aceasta taina era unirea intr-un singur trup a Adunarii cu Hristos. Pavel trebuia sa aduca la cunostinta adunarii, pozitia si chemarea ei, iar administrarea acestei taine era nedespartita de o munca neincetata si de o supraveghere continua, caci apostolul dorea sa infatiseze lui Hristos pe Mireasa Sa ca pe o „fecioara curata". Cit despre Tit, era vorba mai degraba, dar nu in mod exclusiv, de a mentine ordinea exterioara in relatiile individuale ale crestinilor intre ei. In aceasta privinta, ramineau mai multe lucruri de pus in rinduiala, intre altele de a aseza sau a rindui batrini in adunare. Problema batrinilor, ridicata de atitea ori de aceia care apara clerul in bisericile protestante si lamurita in lumina Cuvintului, pare de acum reglementata pentru oricine este supus autoritatii Scripturii, incit ar fi inutil sa facem o noua expunere a ei; de aceea ne vom margini sa o rezumam.

Batrinii, nume identic cu acela de episcopi sau supraveghetori, sint cu grija deosebiti de darurile Duhului sau de darurile acordate de Hristos Cel slavit, Bisericii Sale. Identificarea acestor daruri cu sarcinile de episcopi (sau supraveghetori) si de diaconi (sau slujitori) este un semn al ruinei Bisericii si a caracterizat-o foarte repede, dupa parasirea dragostei dintii. Batrinii, ca si diaconii, sint sarcini locale (adica nu depasesc marginile unei adunari locale). Aceste sarcini existau, nu oficial, totusi tot atit de real, in adunarile iesite din iudaism, in timp ce ele erau asezate in adunarile neamurilor de catre apostol sau de catre delegatii sai. S-ar putea sa fi fost mai multi delegati, dar numai doi dintre acesti delegati, Timotei si Tit sint mentionati in epistole ca trimisi de apostolul Pavel. In orice caz, noi nu sintem autorizati sa recunoastem decit pe aceia care sint mentionati in Cuvint. Tit este delegatul (trimisul) de care se ocupa epistola noastra.

Darurile vor exista pina la sfirsit (Efeseni 4.11-14). Niciodata nu este spus acest lucru despre sarcini. Absenta lor actuala (caci noi nu recunoastem in nici un fel niste batrini asezati in contradictie cu Cuvintul lui Dumnezeu) este o dovada tot atit de clara a ruinei Bisericii, ca si instituirea lor fara aprobarea (confirmarea) Scripturilor. Unde se afla, intr-adevar, acum, autoritatea pentru a-i rindui? Fara indoiala, Domnul pune pe inima alor Sai, acolo unde ei sint adunati dupa Cuvintul Sau, de a satisface nevoia de supraveghere care "se face simtita in mijlocul adunarilor, dar orice asezare sau ordinare de batrini, in alt fel decit aceea care este invatata de Cuvint, este in contradictie cu gindul Duhului lui Dumnezeu. Crestinii supusi Cuvintului se vor margini cu strictete asupra acestui punct, ca si asupra oricarui altuia, la invatatura pe care Cuvintul ne-o da. Darul si sarcina locala pot exista la acelasi individ, dar ele nu sint niciodata confundate in Scriptura.

Intr-un fel sau in altul toti batrinii erau datori sa pasca turma, dar existau batrini care nu vesteau Cuvintul. In afara de functiile lor care constau in supravegherea turmei si in purtarea de grija a nevoilor ei, batrinii trebuiau sa fie in stare sa invete, sa tina dreptarul invataturilor sanatoase, sa indemne potrivit cu Cuvintul si sa combata pe cei care se impotrivesc; dar vestirea Cuvintului si invatatura nu erau neaparat obligatorii pentru slujba lor. Vezi 1 Timotei 5.17, unde este spus: „mai ales cei care lucreaza in Cuvint si in invatatura”.

Gasim, deci, in versetele 6-9, calitatile cerute de la batrini pentru ca Tit sa fi putut sa-i rinduiasca. Este vorba in primul rind (versetul 6) de calitatile pe care le vom numi exterioare, pentru ca ele pot fi controlate de toti. Ele se arata, la batrin, in conduita casei sale si in viata familiei sale. Trebuia ca in aceasta privinta, batrinul sa fie fara cusur.

Cum ar fi putut sa mustre pe ceilalti, daca el insusi ar fi meritat mustrari? El trebuia sa fie casatorit si nu putea sa aiba doua sotii, lucru care nu era potrivit cu ordinea divina asezata la creatie; dar, lucru obisnuit printre neamuri si la iudei, care lasau pe o femeie pentru ca nu le placea, pentru a lua o alta. Batrinul trebuia sa cirmuiasca dupa Cuvintul lui Dumnezeu propria sa familie (pentru a fi batrin era necesar ca el sa fi avut copii); altfel, cum putea sa-i fie incredintata cirmuirea adunarii? Copiii lui trebuiau sa fie credinciosi. Credinciosia presupune intoarcerea la Dumnezeu, credinta, evlavie. Copiii lui trebuiau sa nu fie acuzati de destrabalare, adica de purtare imorala. Asa a fost altadata cazul fiilor lui Eli. Ei au fost o cursa pentru tatal lor, care nu i-a pedepsit, „ci i-a cinstit mai mult decit pe Domnul”. De aceea desfriul lor a atras o judecata aspra asupra lor si asupra tatalui lor. Copiii batrinului nu trebuiau sa-si atraga reprosul de nesupunere, nerecunoscind autoritatea tatalui lor asupra lor. Dupa

aceste trasaturi lumea putea sa afle ca o rinduiala potrivita cu voia lui Dumnezeu era mentinuta in familia batrinului.

Versetul 7 ni-l infatiseaza pe batrin in ce priveste calitatile sale launtrice si personale. Daca trebuia sa fie fara vina in viata sa de familie, el trebuia sa fie de asemenea fara vina ca econom al lui Dumnezeu. El nu era raspunzator nici fata de apostolul care poruncise asezarea lui, nici fata de Tit care il asezase, ci fata de Dumnezeu, care ii incredintase administrarea casei Sale. Gasim deci aici trei momente in administrare: mai intii apostolul, apoi Tit, delegatul lui, apoi batrinul, dar toti aveau raspunderea lor numai fata de Dumnezeu. Cit de important este ca lucrul acesta sa fie respectat!

Oricare ar fi sarcina pe care Dumnezeu ne-a incredintat-o, fata de El trebuie sa raspundem. Sarcinile, cum am vazut, sint foarte diferite; un batrin nu putea sa o incalce pe aceea a lui Tit, nici Tit pe aceea a apostolului. Facind astfel, unul sau altul ar fi facut dovada de o infumurare si de o independenta din cele mai vinovate, care ar fi adus o dezordine totala in aceste sarcini diferite. Dar nu raminea mai putin adevarat ca responsabilitatea fiecaruia - aici aceea a batrinului - era completa si cu nimic micșorata fata de Dumnezeu, pentru ca el se afla intr-o pozitie subordonata. Aici, aceasta slujire era exterioara, fara indoiala, dar nu este nimic indiferent cind este vorba de casa lui Dumnezeu.

Cit despre calitatile personale necesare batrinului, apostolul subliniaza mai intii cinci calitati cu aspect negativ, care nu trebuie sa se manifeste in viata lui.

1. „nu incapatinat”. Si deseori se arata incapatinarea la copiii lui Dumnezeu! Nu reusesti niciodata sa-i faci pe unii sa-si schimbe parerea lor proprie.

Acest defect ascunde multa multumire de sine, indaratnicie si in fond mult egoism si orgoliu cu o vointa proprie care nu vrea sa se supuna gindurilor celorlalti, uitind ca este scris: „Supuneti-va unii altora in frica lui Hristos” (Efeseni 5.21). El singur, acest defect il face pe un crestin incapabil de a fi supraveghetor, adica de a cirmui cu intelepciune casa lui Dumnezeu; de aceea el vine (acest defect) pe primul loc pe lista defectelor care il descalifica pe batrin. O slujire nu merge fara lepadare de sine.

2. „nu minios”. Un om minios nu are stapinire de sine inteleapta si linistita; si atunci cum ii va cirmui el pe ceilalti?

3. „nu dedat la vin”. Nu este vorba aici de un betiv, despre care este spus ca nu va mosteni imparatia lui Dumnezeu, ci de un obicei de necumputare care se asociaza cu minia si este adesea cauza ei, dupa cum

4. „bataus” este urmarea miniei.

5. „nici lacom de cistig rusinos”. Aici, rusinea nu consta in exclusivitate in iubirea de bani, pofta nedemna unui batrin (1 Timotei 3.3), ci in iubirea de cistig, la care duce iubirea de bani. Acest cistig este semnalat pe buna dreptate ca rusinos, pentru niste slujbe sfinte care n-ar trebui sa aiba drept motiv decit un devotament in intregime dezinteresat pentru casa lui Dumnezeu.



Este spus de asemenea despre diaconi sau slujitori in 1 Timotei 3.8: „Nu bautori de mult vin, nu lacomi de cistig rusinos”. Aceeasi expresie este intrebuintata in 1 Petru 5.2 cu privire la batrini: „Pastoriti... nu fiind constrinsi, ci de bunavoie; nu pentru un cistig rusinos, ci cu draga inima”. Era rusinos sa indeplinesti sarcina ta de supraveghetor cu scopul de a scoate din ea un folos banesc. Iubirea de bani este o cursa ingrozitoare si ea te impinge sa primesti un cistig din orice mina si din orice sursa.

In versetul 8 gasim sapte calitati pozitive ale batrinului. Inainte de a le enumera, sa remarcam ca in 1 Timotei 3.2-4 paisprezece calitati sint cerute de la batrini, amestecate, este adevarat, cu calitati negative. Lista este deci mai completa ca aici (de doua ori completa, pentru a spune altfel), numarul 7 avind un rol imens in Cuvintul lui Dumnezeu din punct de vedere moral si chiar, cum au remarcat unii, in structura pur exterioara a Scripturii Sfinte. Sapte este numarul complet, numarul plinatatiei in legatura cu cirmuirea divina. In plus, in epistola catre Timotei, demnitatea sarcinei batrinilor este ridicata prin numarul 14, fata de functiile diaconilor si a diaconitelor care nu cuprind decit numarul 7.

Sa revenim acum la calitatile pozitive ale batrinului, care sint enumerate in capitolul nostru.

1. „primitor de oaspeti.” Ospitalitatea nu poate niciodata sa se impace cu lacomia de cistig si zgircenia. In Evrei 13.2, aceasta ospitalitate este recomandata tuturor sfintilor („caci unii prin ea au gazduit fara sa stie pe ingeri”) deoarece ea a avut uneori drept consecinta faptul de a gazdui mesageri divini aducatori de binecuvintari speciale. Aici, supraveghetorul nu trebuie sa caute nici comoditatea, nici sa se teama de deranjarea obiceiurilor sale. Casa lui trebuie sa fie deschisa pentru toti; el trebuie sa fie primitor in acest cerc mic, care este modelul marelui domeniu al casei lui Dumnezeu, pe care batrinul o cirmuieste local.

2. „iubitor de bine”. Aceasta este mai mult decit „a uri raul”. In cazul de pe urma, raul ocupa gindurile in vederea despartirii de el; in primul caz, binele ocupa gindurile pentru ca sa se bucure de el. Urmarea imediata este ca se ataseaza de oamenii de bine si ca are partasie cu ei.

3 si 4. „cumpatat (discret), drept”. Un om intelept si drept este discret, ponderat, nu se lasa in voia primei impresii si a primei reactii si stie sa cintareasca drept imprejurarile in care se gasesc ceilalti.

5. „sfint”. A fi pios insemna a fi sfint in purtare si placut lui Dumnezeu in cai; a duce o viata al carei centru este Dumnezeu, o viata disciplinata si hranita de El.

6. „infrinat”. In felul acesta, patimile carni nu au ocazia de a se arata si poftele firesti sint inabusite.

7. „sa se tina de Cuvintul adevarat, care este potrivit cu invatatura”. Datoria batrinului era de a fi temeinic alipit de Cuvint si de a-l tine sus. El este cuvintul adevarat, potrivit cu invatatura apostolilor, cuvint sigur, care nu insala, pe care poti sa contezi, pentru ca el este Cuvintul lui Dumnezeu. Dar batrinul nu putea fi la origine „acela care invata”; el insusi era instruit de invatatura incredintata apostolilor, de cuvintele sanatoase pe care ei erau insarcinati sa le comunice; si aceste cuvinte nu erau altceva decit cuvintele lui Dumnezeu puse in gura apostolilor, de aceea batrinul trebuia sa le tina cu tarie.

Invatatura nu era deci alta decit deplina siguranta a Cuvintului. Si Cuvintul, invatatura care il prezenta, nu invatatura care provenea din el - era vorba de a tine cu tarie.

Aceasta atasare de Cuvint il facea pe batrin in stare, atit de a-i indemna pe credinciosi in invatatura sanatoasa, cit si de a infrunta pe potrivnici (aceia care se impotrivesc invataturii crestine). Capacitatea dobindita prin iubirea pentru Cuvintul lui Dumnezeu era unul din lucrurile necesare batrinului. Cind este vorba de a mentine ordinea in casa lui Dumnezeu, calitatile morale si de purtare personala nu sint suficiente. Fara indoiala, daca ele ar fi absente, el nu ar avea nici o autoritate morala pentru cirmuire, dar, de fapt, nici un fel de slujire nu este posibila daca ea nu are Cuvintul drept baza si drept regula.

Aceste lucruri nu erau cerute de la diaconi in 1 Timotei 3.8-10, sub rezerva ca ei aveau sa „pastreze taina credintei intr-o constiinta curata." Chiar in acest capitol se afla doua taine, aceea a credintei si aceea a evlaviei. „Taina credintei" este ansamblul adevarurilor, descoperite acum, care apartin credintei. Trebuia deci, pentru simpla slujba a unui diacon, o cunoastere intima a marilor linii ale Cuvintului, linii care trebuiau sa fi atins cugetul pentru a fi pastrate in el. Aceasta dadea o mireasma deosebita celei mai umile slujbe, ca cea de a sluji la mese, dar aceasta il pregatea pe diacon sa fie „plin de har si de putere", ca Stefan, cind era chemat sa dea o marturie publica inaintea lumii.

Responsabilitatea batrinului este mult mai intinsa decit aceea a diaconilor sau slujitorilor care, de altfel, nu sint in vedere in epistola catre Tit; si acest lucru este foarte explicabil, deoarece adunarea ii alegea pe diaconi, insa erau rinduiti de catre apostoli pentru o slujba anumita (Faptele Apostolilor 6.35).

Pentru a supraveghea sau a mentine ordinea trebuie adesea sa poti sa indemni sau sa combati pe cei care se impotrivesc. Temeiul indemnului insusi este invatatura sanatoasa si noi avem aici ocazia de a constata ceea ce spuneam la inceput, ca sfintenia practica si o umblare dreapta si evlavioasa sint de nedespartit de invatatura sanatoasa. De asemenea, prin ea, cei indaratnici pot sa fie redusi la tacere si impiedicati de a contamina adunarea, prin impotrivirea lor fata de adevar.

Se vede deci ce importanta este legata de functia de supraveghetor, chiar daca sfera exercitarii sale este limitata la adunarea locala. Acesta sarcina trebuie sa fie prin urmare adaptata la imprejurarile locale ale adunarii in care ea se exercita. Asa era, cum vom vedea, in adunarile din Creta. De aceea si calitatile cerute de la batrini nu erau absolut aceleasi cind era vorba de adunarea din Efes in prima epistola catre Timotei. Batrinii nu erau daruri ale Duhului Sfint caracterizate prin universalitatea actiunii lor, ci activitatea lor obisnuita era rezultatul practic al unei vietii sfinte, evlavioase, devotate, temeinic alipita de Cuvint. Totusi sarcina de batrin nu excludea mai mult darul, ca aceea de diacon. Aceasta vedem cu ocazia minunatei predici a lui Stefan in Faptele Apostolilor capitolul 7. Aceasta gasim si in 1 Timotei 5.17. Se vede in acest text ca nu toti batrinii lucrau „in cuvint si in invatatura". Lucrarea lor in acest domeniu este semnalata ca o exceptie rara si vrednica de o dubla cinste, referitor la ajutorul de orice natura ar fi fost, care trebuia sa le fie dat.

Versetele 10 si 11 descriu pe contrazicatorii din versetul 9, o adevarata plaga a adunarilor din Creta. Ei au trei caractere:

1. „nesupusi”. Nesuferind vreo autoritate asezata peste ei, se impotrivesc si se ridica impotriva oricarei supravegheri instituite de Dumnezeu pentru a mentine ordinea in casa Sa;
2. „flecari” (care vorbesc fara folos). Este de ajuns adesea o anumita limbutie care mascheaza si ascunde nulitatea duhovniceasca si morala a acestor oameni, pentru a atrage crestini nestiutori, usuratici sau lumesti, incapabili din aceasta cauza de a deosebi scopul acestor oratori.
3. „amagitori”. Ei sint in realitate unelte ale Satanei, inselatorul prin excelenta, si instrumente ale dusmanului pentru a ruina si a distruge lucrarea lui Dumnezeu. Acesti agenti se recrutau mai ales printre cei care erau taiati imprejur. Nimic nu amageste mai mult lumea religioasa decit un sistem legal bazat pe capacitatea omului pentru a face binele. Invatatura despre incapacitatea absoluta a omului pacatos nu poate conveni acestor impotrivitori. Trebuie sa li se inchida gura, sa nu se permita ca ei sa atace si sa distruga invatatura despre har si despre credinta in adunare. Actiunea lor indruma gresit case intregi. Se stie cit de periculoasa este autoritatea capului familiei cind el insusi se lasa tirit si cedeaza, in loc de a se impotrivi invatatorilor mincinosi si razvratiti. S-au vazut familii intregi parasind in grup invatatura sanatoasa din Adunarea lui Dumnezeu, pentru a se intoarce la invatatura legii, devenind astfel autori ai ruinei, in loc de a contribui la zidirea trupului lui Hristos.

Acesti oameni invatau ceea ce nu trebuie, in opozitie cu „invatatura sanatoasa” a batrinilor si cu aceea a lui Tit insusi, care este indemnat (2.1) sa vorbeasca lucruri care se potrivesc cu invatatura sanatoasa. Ceea ce nu trebuie era ceea ce vatama negresit sanatatii morale a crestinilor si ii abatea de la Hristos si de la adevar. Dar trebuia sa deosebeasca motivele lor; ei invatau pentru un cistig rusinos. Iata pentru ce era atit de necesar de a le opune batrini, alesi dupa voia lui Dumnezeu si care nu erau lacomi de cistig rusinos (versetul 7).

Acesti oameni stiau ca marfa lor amestecata va fi pe gustul multora; ei scoteau din aceasta folos pentru ei insisi, ori din ce parte le-ar fi venit banii pe care ii rivneau. Avraam ar fi facut un cistig rusinos daca ar fi acceptat darurile imparatului Sodomei, Petru de asemenea daca ar fi primit banii de la Simon magul. Acesti flecari, si printre ei membri ai poporului iudeu, erau cretani de origine. Cretanii aveau si ei, ca alte neamuri, propriul lor proroc, poet si moralist, care in lucrarile sale arata un dispret profund pentru concetatenii lui. Aceasta se intimpla de obicei in lume moralistilor clarvazatori care si-au propus drept sarcina sa cunoasca oamenii. La urma urmei, ei ii stimeaza foarte putin, dar nu merg niciodata pina la dispretul de ei insisi, deoarece nu s-au aflat niciodata inaintea lui Dumnezeu pentru a spune ca lov: „Mi-e scirba de mine.” Epimenide, filozif si om de stat, propriul lor proroc, in singurul fragment care, sub rezerva greselii, ne-a ramas de la el, ii judeca astfel pe concetatenii sai, cu 600 de ani inainte de Hristos: „Cretanii sint totdeauna niste mincionsii, niste fiare salbatice, niste pintece lenese.” Minciuna, rautatea bestiala si lacomia (la mincare), pofta care cauta sa se satisfaca fara munca si fara oboseala, acesta era portretul cretanilor.

Aceasta marturie este adevarata, zice apostolul. Cu privire la judecata asupra concetatenilor sai, acest om a vorbit potrivit cu adevarul lui Dumnezeu, „el avea adevarul” (Romani 1.18): el era un martor, recunoscut de Dumnezeu, al stricaciunii cretanilor. Ce avea el de facut fata de acesti oameni? „Mustra-i aspru”, zice apostolul, credinciosului sau delegat. Noi gasim acelasi cuvint grec in 2 Corinteni 13.10, unde apostolul Pavel vorbeste de a se folosi de „asprime” potrivit cu autoritatea pe

care Domnul i-a dat-o pentru zidire, iar nu pentru darimare. Era vorba deci de a se folosi fata de „amagitori” o severitate cu autoritate, functie care nu era incredintata batrinilor, ci lui Tit, desemnat de apostol, care el insusi a primit direct aceasta autoritate de la Domnul. Pavel de asemenea a facut de mai multe ori lucrul acesta, chiar fata de Petru, cind credinta era in primejdie si invatatura sanatoasa in pericol. Dar chiar musturarea adresata acestor flecari ingimfati si amagitori avea iubirea drept motiv. Scopul ei nu era de a-i da afara pe acesti oameni stinjenitori si periculosi, ci de a-i face sa fie sanatosi in credinta. Trebuia aceasta desfasurare de autoritate spirituala pentru a-i face sa recunoasca adevarurile primite prin credinta. Este de la sine inteles ca aceasta autoritate se exercita prin folosirea Cuvintului, in puterea Duhului.

Versetul 14: „Sa nu-si indrepte mintea spre basme.” „Basmeele” sint metionate in prima epistola catre Timotei (1.4), unde sint deosebite de insirarile de „genealogii fara sfirsit”, desi sint asociate cu ele in acest verset. Aceste „genealogii” nu au, cum am fi inclinati sa presupunem, nici o legatura cu genealogiile Vechiului Testament, ci sint un amestec de crestinism cu speculatii evreiesti spiritiste si filozofice adoptate dupa aceea de paginism. Basmeele evreiesti aratate in 1 Timotei 4.7 ca „basmee lumesti si babesti” sint produsul imaginatiei orientale care se indeletniceste cu Scripturile si care, sub pretextul de a impodobi adevarul, ii strica frumusetea si-l nimiceste chiar. Apostolul Petru le numeste „basmee mestesugit alcatuite” (2 Petru 1.16).

Basmeele evreiesti sint deosebite, in pasajul nostru, de „poruncile date de oameni”, cu toate ca si unele si celelalte provin de la cei „taiati imprejur”.

Poruncile despre care este vorba aici nu sint poruncile legii care au fost date de Dumnezeu, ci prescriptii legale inventate de oameni si trecute la starea de traditie, care abunda in iudaism. Le intalnim mereu in Evanghelii, ca de exemplu spalarea paharelor si a urcioarelor „si multe alte lucruri asemanatoare”. Prin aceste lucruri, astfel de oameni se abateau de la adevar. Ei erau in impotrivire totala cu apostolatul lui Pavel, bazat pe „cunoasterea adevarului” (1.1).

Versetul 15: „Toate lucrurile sint curate pentru cei curati”. Crestinul este curat, nu in el insusi, ci inaintea lui Dumnezeu, datorita lucrarii lui Hristos si sub actiunea Duhului Sfint (1 Corinteni 6.11). De aceea el nu poate fi intinat de lucrurile din afara si tocmai aceasta tagaduiau iudaizantii prin „poruncile lor omenesti”, in timp ce Cuvintul lui Dumnezeu indeamna pe omul cel nou sa mearga pe urmele lui Isus. Niciodata Domnul n-a putut fi contaminat de pingarirea leprei, nici de vreo alta intinare. O pacatoasa, o femeie adultera putea sa fie curatita de El, dar niciodata El nu putea fi intinat de ea. Si dimpotriva, „cei necurati si necredinciosi” nu sint influentati de nici o curatie, caci launtrul, adica mintea si constiinta lor sint intinate.

In versetul 16, ne este descris caracterul acestor oameni intinati; ei marturisesc ca Il cunosc pe Dumnezeu, in timp ce faptele lor dovedesc contrariul marturiei lor; prin ele, ei tagaduiesc pe Dumnezeu. Faptele lor ne fac sa cunoastem daca ei Il cunosc pe Dumnezeu, cum pretind; si daca faptele lor sint rele, sintem lamuriti in privinta lor. Nu se poate astepta de la ei nici o fapta buna. Ei sint in intregime lepadati de Dumnezeu din acest punct de vedere, ei sint o uriciune si nesupusi, netrebnici pentru orice fapta buna.

Aceasta ne face sa examinam caracterul faptelor bune. Ele sint mentionate de sase ori in aceasta epistola scurta (1.16; 2.7,14; 3.1,8).

O invatatura care nu duce la fapte bune nu este invatatura sanatoasa si acest punct este foarte important de cercetat. Nu exista activitate practica placuta lui Dumnezeu, daca ea nu are drept baza „invatatura sanatoasa” a Cuvintului. Cea dintii epistola catre Timotei, care ne vorbeste despre respectarea „invataturii sanatoase” in casa lui Dumnezeu, ne vorbeste tot atit de des si despre faptele bune (2.10; 3.1; 5.10,25; 6.18).

Intr-un text fundamental, in a doua epistola catre Timotei (2.21) ne este aratat ca a se departa de rau in casa lui Dumnezeu („... se curateste de acestea”) inseamna a fi „pregatit pentru orice lucrare buna”. Si acest adevar este putin inteles de copiii scumpi ai lui Dumnezeu. Ei vorbesc mereu de fapte bune, fara sa fi facut vreodata singurul lucru care poate sa-i pregateasca pentru aceasta: sa se curateasca de vasele de necinste. Faptele bune au drept caracter de a fi produsul sfinteniei si al iubirii. Isus, Slujitorul sfint al lui Dumnezeu” care a „fost uns cu Duhul Sfint” umbla din loc in loc, facind bine (Faptele Apostolilor 10.38). Nu era una din „faptele bune pe care El le arata oamenilor din partea Tatalui Sau” care sa nu fi fost o fapta de iubire. La fel era si cu ucenicii Sai. Dorca „facea o multime de fapte bune si milostenii”. Iubirea era cauza launtrica a intregii sale activitati. In Evrei 10.24, faptele bune izvorasc din iubire si nu se pot desparti de ea. La fel si acelea ale vaduvelor sfinte (1 Timotei 5.10).

In Efeseni 2.10, crestinul este creat in Hristos Isus pentru fapte bune, dar nu pentru a le alege dupa cum i-ar placea lui, caci Dumnezeu Insusi le-a pregatit mai dinainte pentru noi si noi nu trebuie decit sa umblam („sa ne plimbam”) in ele. Faptele bune au drept scop, in Evrei 13.21, de a face voia Sa si de a-l fi placuti.

Aceste fapte bune, pregatite de Dumnezeu si nu de noi, caci atunci le-ar fi inlaturata orice valoare, au drept caracter de a fi facute in Numele lui Hristos (Faptele Apostolilor 4.9-10). Ele au drept obiect de a fi facute fata de Hristos (Marcu 14.6), fata de sfinti (Faptele Apostolilor 9.36) si fata de toti oamenii (Galateni 6.10), dar totdeauna de a fi facute pentru Hristos.

Lumea nu poate sa inteleaga nimic din faptele bune facute pentru Hristos, caci nu numai ca ea nu-L cunoaste pe Domnul, dar ea este vrajmasa Lui. Parfumul Mariei este nebunie in ochii lumii; iubirea divina care indreapta inima credinciosului spre sfinti pe de o parte, spre lume de cealalta, este litera moarta pentru omul firesc.

Opuse faptelor bune, faptele rele au raul drept origine si drept scop. Un crestin, chiar cel mai devotat, este in pericol in privinta aceasta si are nevoie sa fie scapat de orice fapta rea (2 Timotei 4.18). Faptele rele caracterizeaza in general pe dusmanii lui Dumnezeu (Coloseni 1.21).

Faptele moarte sint opusul faptelor vii. Ele nu au drept origine viata divina. Ele nu sint numite „fapte rele”, dar ele nu au nici un pret inaintea lui Dumnezeu; si deoarece ele au firea pacatoasa drept punct de plecare, trebuie sa fim curatiti de ele (Evrei 6.1; 9.14). Ca si faptele rele, ele vor fi obiectul judecatii rostite asupra oamenilor inaintea marelui scaun de domnie alb.

Cind este vorba despre buna ordine in casa lui Dumnezeu, ea se recunoaste dupa faptele bune ale acelora care fac parte din aceasta casa, si nu dupa marturia lor. Marturia nu impiedica pe cei mentionati la versetul 16 din capitolul nostru sa fie „nesupusi si netrebnci”.

Nu numai ca Dumnezeu nu tine seama de marturia lor, dar ii si leapada.

„Tu insa vorbeste lucruri care se potrivesc cu invatatura-sanatoasa; ca cei batrini trebuie sa fie treji, vrednici de cinste, cumpatati, sanatosi in credinta, in dragoste, in rabdare. Tot asa femeile in virsta sa fie in tot felul lor de a fi asa cum se cuvine femeilor sfinte, sa nu fie nici defaimatoare, nici robite de vin mult, invatind lucruri bune, pentru ca sa indemne pe femeile tinere sa-si iubeasca sotii, sa-si iubeasca copii, sa fie cumpatate, curate, gospodine, bune, supuse sotilor lor, ca sa nu fie vorbit de rau Cuvintul lui Dumnezeu. Sfatuieste de asemenea pe tineri sa fie cumpatati si da-te pe tine insuti model de fapte bune in toate privintele, iar in invatatura da dovada de curatie, de seriozitate, de cuvint sanatos care nu poate fi condamnat, ca cel impotrivor sa ramina de rusine si sa nu poata sa spuna nimic rau despre noi. Sfatuieste pe robi sa fie supusi stapinilor lor, sa le fie pe plac in toate lucrurile, sa nu le intoarca vorba, sa nu fure nimic, ci totdeauna sa dea dovada in totul de buna credinciosie, ca sa faca in totul cinste invataturii lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru (versetele 1-10).

„Tu insa vorbeste lucruri care se potrivesc cu invatatura sanatoasa”. Cum am remarcat deja, toata ordinea casei lui Dumnezeu, toate legaturile crestine ale madularelor acestei case intre ele sint bazate pe „invatatura sanatoasa” cunoscuta si pastrata in Adunare si fara de care nu se poate sa fie in ea decit incurcatura si neorinduala. Oare aceasta explica in mare parte ratacirile crestinatatii in lucrurile care sint in special expuse in epistola catre Tit referitor la daruri si la sarcini, referitor la rolul batrinilor si la locul femeilor in virsta sau tinere, referitor la relatiile robilor (servitorilor) fata de stapinii lor?

Sint lucruri care nu se potrivesc cu invatatura sanatoasa si niciodata aceste lucruri nu vor putea fi gasite in Cuvintul lui Dumnezeu. O invatatura, oricit ar fi de inalta dupa parerea omului, n-ar fi sanatoasa daca n-ar indamna pe crestini la o viata de sfintenie practica si care onoreaza pe Domnul. Aceasta invatatura atinge toate clasele familiei lui Dumnezeu, dar noi trebuie inainte de toate sa o aplicam la noi insine pentru viata noastra, pentru purtarea noastra si pentru nadejdea noastra. Sanatatea trupului este totdeauna legata de echilibrul diferitelor sale parti; si lucrurile pe care Tit trebuia sa le vorbeasca priveau toate clasele acelora care apartineau trupului lui Hristos si casei lui Dumnezeu.

Cum se cuvine, apostolul incepe cu batrinii, cu aceia care ocupa o pozitie respectabila si prin urmare sint in mod deosebit raspunzatori de a da exemplu in familia lui Dumnezeu. „Batrinii sa fie treji, vrednici de cinste, cumpatati (discreti), sanatosi in credinta, in dragoste, in rabdare” (versetul 2). „Treji” (greceste: nephalios) are in general legatura cu bauturile sau cu alte alimente. Astfel, in zilele batrinetii sale, Isaac era lipsit de cumpatare, ceea ce, adaugat la infirmitatile virstei sale, tulbura vederea sa spirituala; dar aici, ca in 1 Timotei, este vorba mai degraba de cumpatare in sensul figurat, de un duh care nu se lasa incintat de pasiune (imbatat nu de bautura), pentru ca el are sentimentul prezentei lui Dumnezeu.

Sanatosi „in credinta”: Sanatatea lor morala trebuia sa se arate in intelegerea obiectelor credintei, pe care o invatatura sanatoasa li le prezentase, caci credinta nu este aici primirea marturiei divine in suflet, ci adevarurile pe care Cuvintul lui Dumnezeu le prezinta credintei. Sanatatea presupune, cum am spus, un echilibru fericit in toate lucrurile. Crestinul experimentat trebuie sa aiba grija de a nu da in invatatura un loc peste masura de mare anumitor lucruri printre acelea care constituie credinta. Pentru a nu mentiona decit lucrurile capitale, de exemplu, se poate pune tot accentul pe pozitia cereasca a crestinului, fara sa se insiste asupra mersului sau si asupra purtarii sale sau invers.

Sanatosi „in dragoste”. Acelasi echilibru moral trebuie sa se arate in dragostea frateasca. A face deosebire sau a acorda preferinte unui madular al casei lui Dumnezeu in paguba celorlalte inseamna a nu fi sanatos in dragoste.

Sanatos si „in rabdare”. Aici lipsa de sanatate ar putea sa se tradeze printr-o oarecare nepasare - lucru obisnuit la batrini - sau simtiri slabite cu privire la apropiata venire a Domnului.

Toate acestea, adaugate cumpatarii, dau echilibru vietii practice a batrinilor si n-ar putea fi infaptuite fara sobrietatea („sa fie treji”) care trebuie sa fie la baza intregii lor purtari. Ei devin astfel oameni cu experienta, care sint consultati si care contribuie la sanatatea si la buna ordine a intregii familii a lui Dumnezeu.

„Tot asa, femeile in virsta sa fie, in tot felul lor de a fi, asa cum se cuvine femeilor sfinte”.

Ele trebuie sa aiba in toate lucrurile, in felul lor de a fi, in exteriorul lor, o tinuta cuviincioasa, podoaba deosebita a femeii, dar trebuie ca aceasta tinuta sa fie oglindirea caracterului lor launtric de sfintenie. Aceasta recomandare corespunde cu ceea ce ne este spus despre femeia crestina in 1 Timotei 2.9-10 si in 1 Petru 3.2-5. Absenta oricarei influente lumesti trebuie sa le caracterizeze in primul rind.

„Nici defaimatoare”. Ele trebuie sa-si tina limba in friu, sa evite de a vorbi de rau pe aproapele, cursa deosebit de periculoasa pentru sexul lor.

„Nu robite de vin mult”. Iata un pericol real pentru femeile in virsta care au recurs la acest mijloc, gindind la sanatatea lor care se subrezeste; si, nevegbind indeajuns asupra lor insile, cad in robia aceasta, de care vrajmasul se va folosi pentru a le impiedica sa exercite in jurul lor o influenta salvatoare. Acest caz este cu atit mai periculos pentru femeie, cind constiinta ei, aratindu-i ca astfel de obiceiuri nu sint potrivite, ea va cauta sa se ascunda de altii si va cadea in fatarnicie.

Exista o anumita deosebire intre a fi inrobit si a fi dedat, cum este spus despre batrini si despre diaconi in 1 Timotei 3.3,8. „Dedat” arata poate o inclinare de care nu te gindesti sa te ascunzi, foarte diferita de a se „imbata” (Efeseni 5.18), care este o degradare. In 1 Timotei 3.8, cuvintul mic „mult”, omis pentru batrini la versetul 3, este adaugat pentru diaconi. Acest cuvint mic ne invata ca, cu cit functiile in casa lui Dumnezeu sint mai importante, cu atit este mai mare responsabilitatea de a evita orice piedica adusa aprecierii sanatoase a tot ceea ce priveste cirmuirea casei lui Dumnezeu.

„Invatind lucruri bune, pentru ca sa indemne pe femeile tinere”... Acum femeile in virsta trebuie sa invete. Ele invata in singurul domeniu in care femeia poate sa o faca: acela al casei. Ele trebuie sa

invete lucruri bune, lucruri vrednice de cinste, dar nu pe barbati.

Cercul lor de actiune in casa este mult mai variat decit invatatura, caci pot sa se adreseze tuturor, barbati, batrini, femei si copii, infirmi, saraci, dezmosteniti; dar cind este vorba de invatatura, ea este limitata: numai femeilor.

„Femeii nu-i dau voie sa invete pe altii” zice apostolul, „nici sa se ridice mai presus de barbat, ci sa stea in tacere” (1 Timotei 2.12). Invatatura femeilor in virsta are drept scop sa le ajute pe femeile tinere sa dea in viata lor o marturie completa despre invatatura Cuvintului. Prin acest cuvint „completa” facem aluzie la sapte lucruri care sint recomandate femeilor tinere. Numarul sapte revine continuu in epistola aceasta. El inseamna totdeauna in Cuvintul lui Dumnezeu ceva complet, fie bine, fie rau in domeniul spiritual.

„Femeile tinere trebuie deci sa fie invatate: „sa-si iubeasca sotii, sa-si iubeasca copiii, sa fie cumpatate, curate, gospodine, bune, supuse sotilor lor, ca sa nu fie vorbit de rau Cuvintul lui Dumnezeu.” Invatatura data femeilor tinere recomanda in primul rind iubirea, iubirea care se exercita mai intii in cercul restrins al familiei. Sotul are primul loc in afectiunea legitima a femeii. Se poate intimpla, in familia crestina, ca afectiunea femeii pentru copiii sai sa intreaca si uneori sa suprime pe aceea pe care o datoreaza sotului ei. Invatatura sanatoasa pune insa orice lucru la locul sau.

„Sa fie cumpatate”. Acest cuvint inseamna retinerea, discretia, stapinirea de sine. Intr-adevar, s-ar putea sa existe lipsa de retinere in afectiunile cele mai legitime si aceasta ar putea compromite caracterul divin, potrivit cu voia lui Dumnezeu, in relatiile de familie.

„Curate”. Curatia este insotitorul necesar sau mai degraba urmarea retinerii, caci este vorba aici de relatiile femeii tinere in cercul sau intim. Femeia tinara trebuie sa manifeste fata de copii o supraveghere atenta, pentru ca nici o tendinta necurata sa nu fie tolerata.

„Gospodine”. Casa este domeniul rinduit femeii. Acest domeniu este nespus de variat, dar se interzice in mod absolut femeii crestine sa activeze in domeniul public. Ea ar pierde astfel (si cit de mult, vai! lucrul este obisnuit astazi) adevaratul ei caracter, potrivit cu principiile cirmuirii lui Dumnezeu. Pretutindeni, deci, unde este vorba de casa, in cea mai larga intelegere a acestui cuvint, femeia isi are aici locul ei: preocupari vremelnice si spirituale, rugaciune, lectura, indemn, evanghelizare, invatatura chiar, daca ea nu iese din limitele ei, ordine materiala si morala, binefacere, ingrijire a batrinilor, a copiilor, a bolnavilor si cite alte lucruri inca, toate acestea sint din domeniul femeii. In textul nostru este vorba inainte de toate, pentru femeia tinara, de preocuparile pentru propria ei casa. Cercul ei se va largi cu virsta, ca si cercul barbatului tinar. Avem un exemplu in sfintele femei care Il urmau pe Domnul si-L ajutau cu ce aveau (Luca 8.1-3).

„Treburile casei” sint aici treburile materiale si am vazut ca ele nu trec inaintea tuturor celorlalte.

Ordinea in casa lui Dumnezeu nu adminte dezordinea in casa copiilor Sai. Exista o regula potrivita cu voia lui Dumnezeu, careia sub conducerea femeii, copiii si servitorii trebuie sa se supuna; exista vesminte de intretinut, de impartit, de reparat, de purtat grija de hrana tuturor si de diferitele nevoi ale acestui diminutiv al casei lui Dumnezeu (casa copilului lui Dumnezeu). In toate aceste lucruri femeia



virtuoasa din Proverbe ne este data ca exemplu (Proverbe 31.10-31).

„Bune”. Bunatatea, facuta din compatimire, din devotament fata de altii, din ginduri de ajutorare (a celor in nevoi) este citata aici ca un corectiv al egoismului pe care l-ar putea naste grija de propria sa casa. Bunatatea, intradevar, se adreseaza fara deosebire tuturor si se straduieste sa-i ajute.

„Supuse sotilor lor”. Supunerea vine in ultimul rind, ca incununare a calitatilor tinerei femei. Acest echilibru frumos in toate lucrurile nu poate sa dainuie fara renuntarea la sine si dependenta de autoritatea careia femeia este supusa din partea lui Dumnezeu. Este, pentru a spune astfel, prin mijlocirea sotului care este capul femeii, supunerea fata de Dumnezeu, caruia barbatul insusi li este supus. Toate aceste lucruri reunite o impiedica pe femeie sa dea intietate uneia dintre ele, spre paguba vietii crestine, ca in cazul Martei, care era „impartita cu multa slujire” si care neglija astfel partasia cu Domnul si cu Cuvintul Sau; intr-un cuvint, aceasta da femeii puterea de a mentine echilibrul in toate partile marturiei sale.

„Ca sa nu fie vorbit de rau Cuvintul lui Dumnezeu”.

Toata aceasta ordine, chiar materiala, face parte, cum se vede aici, din marturia crestina. Lumea care priveste ca spectator viata credinciosilor, nu gaseste oare in dezordinea din casa crestina o ocazie de a vorbi de rau Cuvintul lui Dumnezeu? Autoritatea acestui Cuvint nu poate fi pusa la indoiala cind se constata roadele lui. Astfel, vedem mereu reaparind acest adevar mare, ca invatatura sanatoasa este la baza intregii practici a vietii crestine.

„Indeamna (sfatuieste) de asemenea pe tineri sa fie cumpatati”. Sfatuirea celor tineri nu este deloc datoria femeilor in virsta, ci este incredintata lui Tit. Singurul lucru recomandat tinerilor (in contrast cu inseptita recomandare catre femeile tinere) este cumpatarea, adica moderatia si stapinirea de sine, pentru ca, asa cum vom vedea, ei aveau pentru orice lucru un model in Tit si in purtarea lui in mijlocul lor.

De aceea lui i se spune: „Da-te pe tine insuti model de fapte bune in toate privintele.” Trebuia ca nimic sa nu lipseasca in viata practica a delegatului lui Pavel. Am amintit deja despre insemnatatea „faptelor bune”.

Ele sint manifestarea exterioara a credintei si a iubirii, cum vedem in 1 Tesaloniceni 1.3. indemnul lui Tit, si el tinar, catre tineri, trebuia sa fie insotit de exemplul dat de el, faracare indemnul ar fi fost fara valoare. Dar, in afara de acest exemplu, el era chemat sa invete:

„Iar in invatatura, da dovada de curatie, de seriozitate, de cuvint sanatos care nu poate fi condamnat, pentru ca cel impotrivor sa ramina de rusine si sa nu poata sa spuna nimic rau despre noi”.

Invatatura lui Tit trebuia sa aiba trei caractere:

1. Curatia invataturii. Este important ca invatatura sa nu fie amestecata cu elemente indoielnice sau straine, a caror calitate rea poate sa-i faca pe ascultatori fie sa lepede partile sanatoase din ea, fie sa primeasca totul fara deosebire si sa devina ei insisi propovaduatorii greselii. Acest pericol din urma

este cu atat mai grav cu cit autoritatea aceuia care da invatatura este mai putin contestata.

2. Invatatura trebuie sa fie cu toata seriozitatea. Calitatea aceasta lipseste adesea azi in predica, unde, pentru a atrage atentia, se cauta sa se produca efect, sa se vorbeasca imaginatiei, sa se trezeasca pe cit se poate curiozitatea. Astfel de practici, cuvinte usoare sau deplasate, distrug efectul salvator al adevarului, ii iau caracterul sau divin, descalifica in sfirsit pe acela care se serveste de ele si care pierde astfel dreptul de a fi „glasul lui Dumnezeu" pentru ascultatori.

3. „Cuvint sanatos, care nu poate fi condamnat". Acela care da invatatura va intilni totdeauna, si deseori in rindurile fratilor cu renume, adversari care ii spioneaza cuvintele, pentru a le invinui ca sint impotriva invataturii sanatoase. „Invatatorul" nu trebuie sa dea ocazie la impotrivire. Cutare cuvint, rau cintarit si nu destul de bine gindit, provine adesea din dorinta de a prezenta noutati care il pun in relief pe acela care vorbeste. Astfel de noutati ajung dimpotriva o arma in mina celor rau intentionati, pentru a combate si a compromite pe cel care invata. Atunci insa cind cuvintul ii este „sanatos", isi poarta puterea sa cu el; nu se condamna un remediu care aduce sanatatea acelora care il iau. Acela care ataca vorbirea noastra este atunci obligat sa se retraga cu rusine, fara sa fi gasit un pretext admisibil pentru impotrivirea sa.

„Sfatuieste pe robi sa fie supusi stapinilor lor, sa le fie pe plac in toate lucrurile, sa nu le intoarca vorba, sa nu fure nimic, ci totdeauna sa dea dovada de o buna credinciosie, ca sa faca in totul cinste invataturii lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru" (versetele 9-10).

In afara de tineri, Tit trebuia sa-i indemne si pe robi. Lui nu-i era poruncit sa indemne pe batrini si pe femeile in virsta. Sa remarcam cit de mult respecta Cuvintul cuviinta in cele mai mici amanunte. Purtarea robilor avea drept scop sa impodobeasca in toate lucrurile invatatura lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru.

Acela care este constient ca a fost mintuit chiar de Dumnezeu insusi, acela care cunoaste pe un astfel de Dumnezeu, nu are decit o dorinta, de a fi invatat de El si de a aduce roade care sa fie in legatura cu invatatura primita. Trebuia sa se fi putut spune, vazind purtarea acestor robi: Ei servesc ca o ilustrare a ceea ce au invatat de la minunatul lor invatator; se vede dupa purtarea lor ce scoala au frecventat; in toate lucrurile ei fac cinste acestei invataturi.

„Invatatura Dumnezeului Mintuitor", primita in inima, are pentru robi patru rezultate:

1. Supunerea fata de stapinii lor. Exista oarecare deosebire intre supunere si ascultare si este important de a nu uita lucrul acesta cind este vorba de autoritati. Ascultarea este in legatura cu ordinele (poruncile) date; ea este atribuita atat copiilor cit si robilor. Supunerea insa este mai degraba acceptarea unei autoritati superioare sub care esti obligat sa te pleci. Aceasta este, intr-un chip exclusiv, atitudinea recomandata femeii, in timp ce robul uneste ascultarea cu supunerea.

2. „Sa le fie pe plac in toate lucrurile." in scoala Dumnezeului Mintuitor se invata sa nu-ti placi tie insuti. Domnul n-a urmat personal acelasi drum fata de Dumnezeu Sau? Robul trebuie totdeauna sa fie treaz, pentru a vedea lucrurile prin care el poate sa placa stapinului sau.

3. „Sa nu le intoarca vorba". Ar insemna sa paraseasca pozitia sa subordonata, cautind sa puna inainte parerea sa si sa se impotriveasca gindului sau poruncilor unui stapin care are putere asupra robului sau.

4. „Sa nu fure nimic". Acest pericol este legat de conditia de rob, care este insotita de o anumita constringere si de anumite restrictii adesea neindreptatite si de care starea de fiu este scutita. Se vede in cazul lui Onisim (Filimon versetul 18) aceasta necredinciosie la un rob neintors la Dumnezeu, abuzind de increderea stapinului sau. Robul crestin, din contra, trebuia sa arate totdeauna o desavirsita credinciosie, o credinciosie constiincioasa in ceea ce ii era incredintat.

Sa observam acum de cite ori Dumnezeu ne este infatisat in aceasta epistola ca Dumnezeul Mintuitor. Capitolul 1.4 ne-a prezentat deja „porunca lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru" si in acelasi verset citim: „Hristos Isus, Mintuitorul nostru". In versetul pe care l-am cercetat (2.10), invatatura este a „lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru". Versetul 13 din acelasi capitol ne vorbeste de „aratarea... marelui nostru Dumnezeu si Mintuitor Isus Hristos". La capitolul 3.4, „bunatatea lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru si dragostea Lui de oameni s-au aratat" pentru a ne mintui. In sfirsit, la versetul 6 din acelasi capitol, „Duhul Sfint este varsat... peste noi prin Isus Hristos, Mintuitorul nostru".

Deci, in lucrarea mintuirii, Isus Hristos nu este niciodata despartit de Dumnezeu si ramine totdeauna in unire divina si desavirsita cu El. Dumnezeu porunceste, invata, Se va arata ca marele Dumnezeu in Persoana lui Hristos. In aceeasi Persoana, iubirea Sa s-a aratat si ne-a mintuit. Noi asteptam sa vedem aparind iarasi slava Sa in aceeasi Persoana. Pina atunci, avem Duhul Sfint, turnat peste noi prin acelasi Isus Hristos, Mintuitorul nostru.

Intr-un cuvint, mintuirea dobindita, Duhul daruit, slava viitoare, totul depinde de Hristos Mintuitorul, chipul Dumnezeului Celui nevazut, Mintuitorul nostru. Si asteptind aceasta slava, harul ne invata (versetul 11).

Deosebirea intre epistola catre Tit si cele doua epistole catre Timotei este foarte insemnata in mai multe privinte, dintre care nu vreau sa scot in evidenta decit pe urmatorul. Prima epistola catre Timotei ne vorbeste mai degraba despre Dumnezeul Creator; a doua, care ne prezinta ruina casei lui Dumnezeu si drumul credinciosului in mijlocul darimaturilor, insista in mod cu totul deosebit asupra Domniei lui Hristos. Domnul, acesta este titlul dominant pe care Isus Hristos il ia in aceasta a doua epistola (1. 2, 8, 18; 2.7,14,19,22,24; 3.11; 4.8,14, 17,18,22).

Nerecunoasterea drepturilor absolute ale Domnului asupra noastra este, in adevar, ceea ce caracterizeaza pe oameni in zilele din urma. Vorbind de aceeasi perioada de timp, apostolul Petru spune: „se vor lepada de Stapinul care i-a cumparat" (2 Petru 2.1). Si noi, crestinii care strabatem timpurile de la sfirsit, noi sintem chemati sa vestim supunerea fata de aceasta autoritate. Ea nu poate fi dovedita altfel decit prin supunerea absoluta fata de Cuvintul Sau.

Ajungem acum la cel de al doilea subiect mare al epistolei. L-am semnalat in introducerea noastra, definindu-1 astfel: „invatatura harului referitor la mersul nostru si la purtarea noastra in aceasta lume".

„Caci harul lui Dumnezeu care aduce mintuire pentru toti oamenii s-a aratat si ne invata ca, tagaduind nelegiuirea si poftele lumesti, sa traim in veacul de acum cu cumpatare, dreptate si evlavie, asteptind fericita noastra nadejde si aratarea slavei marelui nostru Dumnezeu si Mintuitor Isus Hristos. El S-a dat pe Sine insusi pentru noi ca sa ne rascumpere din orice faradelege si sa-Si curateasca un popor care sa fie al Lui, plin de rivna pentru lucrari bune" (versetele 11-14). Gasim in acest text minunat:

- ce este harul,
- ce aduce harul,
- cui i se adreseaza harul
- ce invata harul.

In legatura cu tot continutul acestei epistole, asupra acestui ultim punct, asupra invataturii harului insista textul acesta in mod cu totul deosebit. Cuvintul intrebuintat aici pentru „a invata" (paideuo in loc de didasko si didaskalia - invatamint sau doctrina - pe care il intilnim peste tot in restul epistolei), pare ca inseamna mai degraba o invatatura practica si nu de doctrina, asa cum este data copiilor: chestiune de comportare buna, de tinuta buna, de ascultare si de respect datorat parintilor, silinta la invatatura, in vederea unui rezultat viitor.

Harul este de altfel de o asemenea bogatie, incit ne va fi greu, nu de a-l epuiza, caci Cuvintul este ineputabil, ci chiar de a-i prezenta liniile mari, fara sa ne expunem la omisiuni importante. Sa ne marginim deci sa infatisam cu umilinta ceea ce Duhul lui Dumnezeu aduce inimilor noastre in textul pe care l-am citat.

Mentionarea Dumnezeului Mintuitor (versetul 10), atat de remarcabila in epistola aceasta, aduce in mod necesar cu ea mentionarea harului si ii da primul loc.

Harul nu este bunatatea lui Dumnezeu, nici chiar numai iubirea Sa; el este aceasta iubire care se coboara pina la pacatosii pierduti pentru a-i mintui. Harul este aici o Persoana (ca in Ioan capitoul 1, cuvintul facut trup), o Persoana plina de har. El nu este un principiu, o abstractie; el este Dumnezeu Mintuitor in Persoana unui om, aparind in asa fel incit orice om a putut sa-L vada si sa-L primeasca. El nu S-a aratat ca sa ceara ceva de la om, ci pentru a-i aduce un lucru de cea mai mare valoare: mintuirea! Ceea ce da harului aceasta valoare este faptul ca el este harul lui Dumnezeu. El este deci suveran si desavirsit; un har inferior aceluia al lui Dumnezeu nu ar putea sa fie decit nedesavirsit si vremelnic. Harul lui Dumnezeu este vesnic, ca El. Harul lui Dumnezeu aduce mintuirea. El nu cere nici nu pretinde nimic de la om pentru a-l mintui, cum face legea; el ii aduce, fara a cere nimic in schimb. Si ce ii aduce el? Mintuirea.

Inainte de a vedea ce este mintuirea, aceasta „mare mintuire", sa remarcam ca textul acesta ne vorbeste despre doua aratari: mai intii aratarea harului, coborit aici in lume pentru a aduce mintuirea; dupa aceea, aratarea slavei marelui nostru Dumnezeu si .Mintuitor Isus Hristos.

Cea dintii aratare ne aduce mintuirea in har, iar a doua, mintuirea in slava. Mintuirea in har a fost in chip desavirsit implinita in trecut, mintuirea in slava va fi cunoscuta in chip desavirsit intr-un viitor atit de apropiat incit ea este deja ca prezenta pentru credinta (Filipeni 3.20-21).

Caracterul harului este absolut. Nu este spus ca el va aduce in viitor, nici chiar ca el a adus in trecut, ci ca el aduce in prezent. Aceasta face din mintuire, in chip desavirsit implinita, un lucru actual, neschimbator, care nu poate fi schimbat nici retras. Dar mai mult, el s-a aratat la toti oamenii. Puterea sa este universala si nimeni nu este inlaturat.

Aceasta gratuitate a mintuirii contrazice toate gindurile omului, incepind de la caderea lui in pacat. Niciodata mindria omului nu va voi sa accepte ca darul lui Dumnezeu sa nu-1 coste nimic. El va accepta cu usurinta un Dumnezeu mintuitor care i-ar porunci sa cucereasca mintuirea sau i-ar oferi ajutorul Sau pentru a o obtine sau in sfirsit l-ar invata diferite mijloace de a o dobindi. El va intelege o mintuire ca rezultat al rivnei sale pentru fapte bune, dar niciodata o mintuire in intregime gratuita. Omul ar vrea sa ofere ceva, fie chiar foarte putin, pentru ca sa o obtina si sa poata sa se laude dupa aceea, Intr-adevar, unde este omul care, dupa ce a cumparat la un pret mic ceva foarte pretios, nu se lauda cu aceasta?

Dar sa revenim la mintuirea insasi. Am spus ca ea este un lucru imens, a carui masura nu o putem intelege deplin in aceasta lume: ne va trebui vesnicia preafericita pentru a-i parcurge intinderea.

Pentru cel credincios, mintuirea numeste numai iertarea pacatelor pe care le-a faptuit. In marea lor majoritate, crestinii se opresc la acest adevar prim si petrec viata lor fara a fi cunoscut adevarata eliberare. Aceasta din urma este nu iertarea pacatelor, ci eliberarea absoluta de pacat, de insasi radacina care este in noi, care se numeste si „carnea” si „omul vechi” si care poarta toate aceste roade rele: pacatele. Aceasta eliberare este lucrata prin faptul ca Hristos, fiind facut pacat in locul nostru, firea noastra pacatoasa, „pacatul in carne” a fost judecat si rastignit in Persoana Sa. Noi putem deci de acum inainte sa ne socotim morti fata de pacat si „acum nu mai este nici o condamnare pentru cei care sint in Hristos Isus”. Si ca urmare a acestui fapt, toate consecintele pacatului: robia Satanei, moartea si judecata au fost nimicite pentru totdeauna!

Dar, oricit de mare este aceasta eliberare, mintuirea este inca mult mai mult decit aceasta. Ea nu este numai eliberarea de pacat si de toate urmarile lui trecute, prezente si viitoare; ea este introducerea actuala a celui credincios in prezenta lui Dumnezeu, primirea sa, potrivit cu deplina primire a lui Hristos, in baza lucrarii Sale, de catre Dumnezeu insusi - primire vestita public prin aceea ca a inviat pe Isus din morti si l-a pus sa sada la dreapta Sa. Rezultatele acestei introduceri a credinciosului inaintea lui Dumnezeu ne sint descrise in locuri ca Ioan 20.17; Romani 5.1-2; Efeseni 1.2-6 etc. In sfirsit, mintuirea este introducerea inca viitoare in folosirea desavirsita si neintrerupta a tuturor lucrurilor pe care noi nu le avem inca decit in nadejde si care vor fi aratate in slava (Filipeni 3.20-21).

Aceasta este mintuirea pe care harul ne-o aduce. Nu avem dreptate sa spunem ca este fara margini?

„Ne invata”. Harul a inceput prin a aduce mintuirea tuturor oamenilor; dupa aceea, el ne invata. Credinciosul se afla de acum inainte, nu ca Israel sub invatatura legii, ci sub aceea a harului. Harul, aratindu-se in Hristos, a inlocuit pe primul indrumator sau pedagog care este pus la o parte (Galateni 3.24). Acest nou pedagog nu este in nici un fel dat lumii. Trebuie mai intii ca oamenii sa fie mintuiti prin credinta si numai atunci pot sa fie invatati. Cei care au fost mintuiti formeaza de acum inainte o noua familie, care are nevoie de educatie. Harul isi ia sarcina de a ne educa si noi gasim aici acest cuvint mic: ne invata, care este de toata insemnatatea. Dumnezeu nu invata lumea, ci pe cei credinciosi. Fara indoiala, El invata pe pacatosi calea (Psalmul 25.8), adica pe aceia care isi recunosc greselile si se indreapta spre harul Sau si spre iertarea Sa. Cind ei se apropie de Dumnezeu in felul acesta si isi pun increderea in El, atunci El ii socoteste printre cei „smeriti” (Psalmul 25.9).

Niciodata nu va putea exista un teren de intelegere intre pacat si har, caci lucrurile acestea sint in intregime opuse unul altuia. Harul nu-l face mai bun pe pacatos; el il mintuieste. Pacatul il desparte pe om de Dumnezeu, harul il aduce la Dumnezeu. Pacatul il face pe om rob Satanei, harul il elibereaza de aceasta robie. Pacatul produce moarte, harul da viata vesnica. Pacatul il duce pe om la judecata, harul ii aduce indreptatirea. Pacatul are drept consecinta condamnarea, harul ne scapa de condamnare pentru totdeauna.

Sa vedem acum in ce consta invatatura harului.

El ne invata cu privire la trecut, cu privire la prezent si cu privire la viitor: cu privire la trecut, sa tagadum nelegiuirea si poftele lumesti; cu privire la prezent, sa traim in veacul de acum cu cumpatari, dreptate si evlavie; cu privire la viitor, asteptind fericita noastra nadejde.

Aceasta invatatura a harului este, cum se vede, in intregime practica, ceea ce, de altfel, caracterizeaza toata invatatura din aceasta epistola. Exista invataturi care pun inaintea noastra pozitia cereasca si bogatiile de nepatrune ale lui Hristos, subiecte atit de adesea numite „credinta”, dar aici gasim ceea ce harul ne invata referitor la purtarea noastra in lumea aceasta.

Sa privim mai de aproape cele trei obiecte ale acestei invataturi:

1. „Sa tagadum nelegiuirea si poftele lumesti”.

A tagadui inseamna a declara ca nu mai cunosti o persoana sau un obiect pe care il cunosteai altadata. Petru, tagaduindu-L pe Domnul Isus este un astfel de exemplu. In mod practic, crestinul, invatat de har, a rupt-o cu aceste lucruri ale trecutului, cu dispretul pe care el il arata fata de Hristos si cu nepasarea fata de legaturile sale cu Dumnezeu. Nelegiuirea inseamna a fi fara Dumnezeu in lumea aceasta; poftele - aceea a ochilor, aceea a carnii si mindria vietii - apartin lumii si nu firii noi. Crucea lui Hristos, ca si slava lui Hristos, nu merg impreuna cu aceste lucruri. Si tot mersul crestin, invatat de har, se afla cuprins intre punctul de plecare al credinciosului - crucea, si punctul sau de sosire - slava. Acest mers este de acum inainte strain de tot ceea ce caracterizase purtarea noastra departe de Dumnezeu.

2. „Sa traim in veacul de acum cu cumpatari, dreptate si evlavie”.

„In veacul de acum". Noi am fost smulsi din acest veac rau, prin faptul ca Hristos a murit „pentru pacatele noastre" (Galateni 1.4). Noi nu mai apartinem deci lumii, caci sintem din cer, sintem o noua creatie. Lucrurile vechi au trecut, dar ca crestini noi sintem totdeauna in pericol de a ne potrivi veacului acestuia (Romani 12.2), chiar, vai! de a-l iubi si de a parasi astfel, ca Dima, marturia lui Hristos (2 Timotei 4.10). Aceasta nu inseamna ca noi nu trebuie „sa traim in veacul de acum", dar, fiind rupta orice legatura morala cu lumea, noi sintem lasati aici pentru a arata prin purtarea noastra ca rascumparati ca avem de acum inainte cu totul alte principii de umblare si de purtare decit are lumea.

„Cu cumpatare, dreptate si evlavie". Cu cumpatare fata de noi insine, cu dreptate fata de semenul nostru, cu evlavie fata de Dumnezeuii. Aceasta trebuie sa caracterizeze toata viata noastra, asa cum ea se desfasoara in veacul de acum, pina ce va avea deplina sa dezvoltare in veacul viitor. Cele trei lucruri pe care harul ne invata aici caracterizeaza in fond viata practica a tuturor claselor de credinciosi despre care aceasta epistola ne vorbeste.

„Cu cumpatare". Sobrietatea (cumpatarea) sau moderatia in toate lucrurile si stapinirea de sine caracterizeaza, in capitolul nostru, pe batrini, pe femeile in virsta, pe femeile tinere, pe barbatii tineri (versetul 2,5,6); intr-un cuvint, pe toti aceia care formeaza totalitatea casei lui Dumnezeu.

„Cu dreptate". Daca dreptatea practica consta mai intii in a nu lasa pacatul sa se introduca in inimile noastre si in caille noastre sau cu alte cuvinte daca ea ne face nemilosii fata de noi insine, noi trebuie de asemenea sa dam fiecaruia ceea ce ii este datorat. Dreptatea trebuie sa conduca legaturile noastre, fie cu fratii nostri, fie cu lumea; si aici este, gindesc, semnificatia esentiala a cuvintului „cu dreptate". La fel este in orice punct din aceasta epistola. Grija pentru altii, absentia oricarui egoism, cinstea data fiecaruia este ceea ce garanteaza ordinea in toate relatiile madularelor intre ele, in casa lui Dumnezeu.

„Cu evlavie". Am vazut deja la primul verset din aceasta epistola ce este evlavia si cum ea este de nedespartit de cunoasterea adevarului. Aici evlavia este cel mai inalt din aceste trei puncte. A trai cu evlavie inseamna a mentine relatiile obisnuite ale sufletului nostru cu Dumnezeu, in dragoste, respect, ascultare, teama de a nu face ceva care sa nu-l placa. Aceste lucruri au caracterizat pe credinciosi in toate timpurile. De cite ori este evlavia recomandata in epistolele catre Timotei si de cite ori avantajele si binecuvintarile care se leaga de evlavie sint puse in lumina! (vedeti 1 Timotei 2.2; 3.16; 4.7-8; 5.4; 6.3,5,6,11; 2 Timotei 3.5,12).

3. „Asteptind fericita nadejde si aratarea slavei marelui nostru Dumnezeu si Mintuitor Isus Hristos. Aceasta de asemenea face parte din invatatura harului. Ea ne invata sa asteptam venirea Domnului pentru a ne lua la El. Cum sa nu numim fericita aceasta nadejde? Ea este fara nici un amestec de teama, de ingrijorare; nici un nor nu o strabate; ea este pentru cel rascumparat, triumful si incununarea harului. Dar aceasta nadejde nu se desparte de aratarea slavei, pentru acela care este invatat de har. Amindoua, cu toate ca separate in timp ca doua fapte, apartin aceluiasi eveniment, venirea, dar una este venirea Domnului in har, cealalta este venirea Sa in slava; una este venirea Sa pentru sfinti, cealalta este venirea Sa cu sfintii; una este venirea Sa vizibila in ochii celor rascumparati, cealalta este venirea Sa vizibila in ochii lumii; una este venirea Sa pentru

binecuvintarea de nespus a celor ai Sai, cealalta este venirea Sa pentru judecarea fara mila a lumii; una este venirea Sa pentru a ne duce in locuintele ceresti, cealalta este venirea Sa pentru a intemeia pe pamint Imparatia Sa de dreptate si de pace; una este venirea Sa pentru a ne lua la El, cealalta este pentru a ne arata in aceeasi slava cu El.

Aratarea este aceea „a slavei marelui nostru Dumnezeu si Mintuitor Isus Hristos". Marele nostru Dumnezeu! Cu ce demnitate suprema, cu ce maretie va fi imbracat Isus cu ocazia aratarii Sale! Lumea se va boci si se va bate in piept, vazindu-L venind pe nori, dar inimile noastre vor fi pline de o bucurie de nespus caci vom zice: Acest mare Dumnezeu este Dumnezeul nostru, acest mare Dumnezeu este Mintuitorul nostru Isus Hristos!

Sa remarcam ca sint sapte subiecte in invatatura harului. Aceasta este plinatatea invataturii pentru viata si purtarea celor rascumparati din aceasta lume.

De indata ce a rostit acest Nume de Mintuitor, apostolul se afla transportat in prezenta suferintelor lui Hristos si analizeaza scopul practic al lucrarii pe care El a savirsit-o: „El S-a dat pe Sine Insusi pentru noi, ca sa ne rascumpere din orice faradelege si sa-Si curateasca un popor care sa fie al Lui, plin de rivna pentru lucrari bune". „El S-a dat pe Sine Insusi pentru noi!" Iata cu adevarat ce este Mintuitorul nostru si unde L-a dus iubirea Sa! Nu este numai adevarat ca Dumnezeu a dat pe Singurul Sau Fiu, ca El L-a dat pentru noi toti, ci Isus S-a dat, S-a dat in intregime, S-a dat pe Sine Insusi pentru noi. Moartea Sa si suferintele Sale au si alte scopuri, cum vom vedea indata; dar aici noi sintem scopul. Minunata iubire, pentru acela care a cercetat inaintea lui Dumnezeu adincimea injosirii Sale! Este istoria comorii si a margaritarului de mare pret (Matei 13).

Isus a socotit ca a ne dobindi pe noi merita propria Sa viata; si El ne-a vazut nu asa cum eram noi, ci dupa perfectiunea cu care iubirea Sa voia sa ne imbrace.

Sa aratam alte citeva versete asupra scopului jertfei Sale:

1. Galateni 2.20: „Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit si S-a dat pe Sine Insusi pentru mine." Acest verset este, poate, impreuna cu acela din Tit 2.14, unul din cele mai pretioase pentru inimile noastre: El S-a dat pentru a rascumpara pe cine? Pe mine, un individ. De-as fi fost singur in lume, El S-ar fi jertfit, ar fi indurat moartea chiar si numai pentru mine! In Tit 2, El este aratat ca jertfit pentru noi, totalitatea rascumparatilor Sai. El vrea sa aiba in aceasta lume un popor care sa fie al Lui. Romani 5.8 arata ca El a murit pentru noi, cind noi eram inca pacatosi. Cit de mult inalta acest fapt maretia iubirii Sale! Cind noi nu eram altceva decit pacatosi, El vedea in noi rezultatele lucrarii pe care El avea sa o implineasca. El ne privea in lumina rascumpararii, iar iubirea Sa a gasit chiar in pacat un motiv de a da tot ce avea.

2.1 Corinteni 15.3: „Hristos a murit pentru pacatele noastre, dupa Scripturi." Acest cuvint rezuma toata Evanghelia. Aceasta este primul mare scop al mortii lui Hristos. Pentru a ne avea pentru Sine, El trebuia sa reglementeze chestiunea pacatelor noastre.

3. Galateni 3.13: El a murit pentru a ne „rascumpara din blestemul legii, facindu-Se blestem pentru noi." Putem noi sa ni-L inchipuim pe Cel Sfint si Drept identificindu-Se intr-o asa masura, in iubirea



Sa, cu niste fiinte blestemate?

4. Galateni 1.4: „El S-a dat pe Sine insusi pentru pacatele noastre, ca sa ne smulga din acest veac rau". Crestinii, intreb, sint ei suficient de constienti ca scopul lui Hristos, murind pentru a ispasi pacatele noastre, era de a ne desparti de lume si infaptuiesc ei acest scop in toata purtarea lor?

5. Ioan 11.52: „Isus avea sa moara... nu numai pentru popor, ci si ca sa adune intr-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiti". Iata un alt scop al mortii Sale. El voia sa-i stringa pe ai Sai in unitatea familiei lui Dumnezeu in aceasta lume. Noi spunem „familia", pentru ca Ioan nu vorbeste despre Adunare, la care acest verset poate, de altfel, sa se aplice tot asa de bine. Aici spunem iarasi: Crestinii nu inteleg mai deplin scopul lui Hristos murind, dupa cum nu inteleg scopul Sau in primul capitol din Galateni.

6. 1 Petru 3.18: „Caci Hristos a suferit o singura data pentru pacate... ca sa ne aduca la Dumnezeu." Rezultat imens al jertfei Sale! „V-am purtat pe aripi de vultur si v-am adus aici la Mine" zice Domnul. Si iarasi: „Nimeni nu vine la Tatal decit prin Mine" (Exod 19.4; Ioan 14.6).

7.2 Corinteni 5.15: „El a murit pentru toti, pentru ca cei care traiesc sa nu mai traiasca pentru ei insisi, ci pentru Cel care a murit si a inviat pentru ei". Pretuirea mortii lui Hristos nimiceste in noi egoismul, care face totdeauna din om propriul sau centru, obiectul pentru care actioneaza si spre care indreapta totul. Toate lucrurile despre care vorbesc citatele 3-7 nu vor putea fi realizate decit daca noi avem continuu inaintea ochilor moartea si suferintele Aceluia care S-a dat El Insusi pentru noi.

8. Efeseni 5.25-27: „Hristos a iubit Adunarea si S-a dat pe Sine pentru ea". El a savirsit aceasta jertfa de iubire, pentru ca sa rascumpere pe Mireasa Sa, obiectul cel mai scump inimii Sale; si, dupa ce a rascumparat-o, El o curateste in timpul calatoriei prin pustie, pentru ca ea sa fie demna de El, la intrarea ei in slava. Se gindesc oare crestinii sa iubeasca nu ticaloasele lor secte, ci Adunarea, pentru ca Hristos o iubeste?

Sa revenim acum la textul nostru: Dindu-Se pe Sine Insusi pentru noi, Mintuitorul avea trei scopuri:

Intii, sa ne rascumpere din orice faradelege; rezultat care ne este dobindit pentru totdeauna, prin rascumparare, in timp ce lucrarea curatirii zilnice, ca sa restabileasca partasia pierduta cu Dumnezeu, se repeta de-a lungul intregului nostru mers in aceasta lume: „Daca ne marturisim pacatele, El este credincios si drept ca sa ne ierte pacatele si sa ne curateasca de orice nelegiuire."

Al doilea scop este sa curate pentru El Insusi un popor cistigat de El. Dobindirea acestui popor a avut loc prin jertfa Sa, curatirea despre care este vorba aici are loc odata pentru totdeauna prin Cuvintul Sau (Efeseni 5.26); dar pe acest popor dobindit, pentru care S-a dat pe Sine Insusi, El il vrea pentru Sine asa cum lucrarea Sa l-a facut si asa cum numai sfintenia Sa il poate dori. Toata aceasta lucrare are loc cu scopul de a forma in aceasta lume, cum ne-o arata acest text, o familie, un popor pentru Dumnezeu, o Mireasa pentru Hristos.

Al treilea scop al Sau este ca acest popor dobindit sa fie plin de rivna pentru lucrari bune. Am tratat deja subiectul faptelor bune si vom avea iarasi ocazia de a reveni la el, dar ceea ce reiese din acest verset este ca intentia Domnului in rascumparare este de a vedea rivna, activitate, in viata practica a preaiubitilor Sai. Rivna noastra a raspuns oare dorintei inimii Sale, sau Domnul este obligat sa spuna ca Laodiceii: „Fii plin de rivna si pocaieste-te”?

„Spune lucrurile acestea, sfatuieste si mostra cu toata autoritatea. Nimeni sa nu te dispretuiasca” (versetul 15).

Gasim in acest ultim verset al capitolului nostru rezumatul slujbei lui Tit. El trebuia sa spuna aceste lucruri (capitolul 2.1), sa indemne (capitolul 2.6), sa mustre (capitolul 1.13). Autoritatea de a porunci trebuia sa caracterizeze slujba sa in mijlocul acestei rase de cretani rai, mincinosi si lenesi. Exista cazuri cind un act de autoritate dupa voia lui Dumnezeu, facut de aceia pe care Domnul i-a rinduit pentru a mentine ordinea in casa Sa este singur in stare sa stavileasca torentul raului. Aceasta nu vrea sa spuna ca a „comanda” este lucrul principal. Blindetea, harul, ajutorul, dragostea cistiga inimile; actul de autoritate, inasa, inabusa raul. Domnul Insusi vorbea cu autoritate valurilor infuriate ale marii, porunceea cu autoritate duhurilor necurate, dar aceasta nu era latura esentiala a activitatii Sale si nici aceea a slujbei lui Tit, delegat al apostolului. „Eu sint blind si smerit cu inima” zice Domnul. Caracterul Sau, ca adevarat Slujitor, nu este numai de a „usca marea cu mustrea Sa” ci de „a inviora cu vorba pe cel doborit de intristare” (Isaia 50.2,4). Cit despre cazul lui Tit, caracterul era special nu numai din cauza mediului in care era chemat sa actioneze, ci si din cauza virstei lui. Ca si Timotei, el era probabil inca tinar si deci era bine ca el sa se poarte in asa fel incit sa nu fie expus dispretului, care ar fi cazut asupra Cuvintului lui Dumnezeu care ii era incredintat. De aceea apostolul adauga: „Nimeni sa nu te dispretuiasca” (1 Timotei 4.12).

„Adu-le aminte sa fie supusi stapinirilor si autoritatilor, sa-i asculte, sa fie gata sa faca orice lucru bun, sa nu vorbeasca de rau pe nimeni, sa nu fie gata de cearta, ci ingaduatori, aratind blindete fata de toti oamenii” (versetele 1-2).

„Adu-le aminte sa fie supusi stapinirilor si autoritatilor”. „Stapinirile si autoritatile” sint adesea mentionate in epistole. In Efeseni 1.21 Il vedem pe Domnul inviat, stind la dreapta lui Dumnezeu „mai presus de orice domnie, de orice stapinire, de orice putere, de orice autoritate si de orice nume care se poate numi, nu numai in veacul acesta, ci si in cel viitor”.

Aceste stapiniri si autoritati se impart in trei clase, ca facind parte din fiintele ceresti, pamintesti si de sub pamint: Filipeni 2.10.

Efeseni 3.10 spune despre stapinirile si domniile din locurile ceresti;

Efeseni 6.12 despre capetenile si domniile satanice;

Coloseni 1.16 despre stapinirile si autoritatile ceresti si pamintesti instituite de Dumnezeu;

Coloseni 2.10 despre domnii si stapiniri ceresti;

Coloseni 2.15 despre domniile si stapinirile satanice;

Versetul nostru, in sfirsit, spune despre stapinirile si autoritatile pamintesti. Va sosi o zi in care toate aceste puteri vor pleca genunchiul inaintea Lui, ca facind parte din toate fiintele care apartin sferei ceresti sau pamintesti sau sub-pamintene.

Sa rezumam in citeva cuvinte toate textele pe care le-am citat. Exista stapiniri si autoritati sau ierarhii ceresti si pamintesti prin care Dumnezeu exercita cirmuirea Sa. Ele toate au fost create de Hristos. El este si va ramine mai presus de toate. O parte din stapinirile si autoritatile ceresti au cazut sub puterea Satanei, cu ocazia revoltei lui impotriva lui Dumnezeu. Satan ii dirijeaza pe acestia care s-au unit cu el. Mai mult, ca print (domnitor) al acestei lumi, el se serveste de stapinirile pamintesti pentru a declara razboi impotriva lui Hristos. Autoritatile ceresti sau ingeresti care n-au cazut si pe care Dumnezeu le-a pastrat in curatia lor de la inceput, sint la adapost de uneltirile lui, dar Domnul Se serveste chiar si de autoritatile satanice si de Satan insusi pentru a implini propriile Sale planuri; asa a fost in cazul lui Iov. In acelasi fel Domnul are comanda asupra hotararilor stapinilor si autoritatilor pamintesti pe care El le-a instituit si Se serveste de ele, cum Se serveste si de Satan, pentru implinirea voii Sale. Dar Satan si puterile satanice din locurile ceresti au fost biruite si dezbracate la cruce si crestinelul poate sa priveasca pe Diavolul ca pe un dusman care nu mai are putere asupra lui si caruia nu trebuie decit sa i se impotriveasca pentru ca el sa fuga. Vremea este inca viitoare, cu toate ca foarte apropiata, cind Satan va fi alungat din locurile ceresti si aruncat pe pamint (Apocalipsa 12.9). In sfirsit, Dumnezeuul pacii il va zdrobi sub picioarele noastre.

In versetul nostru (3.1), stapinirile si autoritatile sint puterile carora Domnul le-a incredintat cirmuirea pe pamint. Ele au cazut sub puterea Satanei, care se serveste de ele pentru a declara razboi lui Hristos, dar crestinelul este chemat sa le recunoasca asa cum sint, ca asezate de Dumnezeu, caci prin ele Domnul, in cirmuirea Sa, opreste inca deplina desfasurare a raului (2 Tesaloniceni 2.6). Oricit de rau ar fi caracterul lor, oricit de subjgate ar fi Satanei, crestinelul Il vede pe Dumnezeu in autoritati si se supune stapinirilor si puterilor pamintesti, ca venind de la Dumnezeu, chiar atunci cind exercitarea lor ar fi in miinile cele mai decazute si cele mai dusmanoase.

In aceste versete, 1 si 2, Tit trebuia sa reaminteasca diferite lucruri crestinelilor din Creta. Ele erau in numar de sapte; la fel si la versetul 3, lucrurile care ii caracterizasera inaintea intoarcerii lor la Dumnezeu aveau un numar egal. Numarul sapte, cum am remarcat, indica plinatatea spirituala, fie in bine, fie in rau.

1. Primul lucru pe care Tit trebuia sa li-l reaminteasca era supunerea fata de autoritatile rinduite de Dumnezeu in aceasta lume. Supunerea este mentionata de mai multe ori in aceasta epistola si foarte des in alte parti. Supunerea fata de autoritate consta in a nu ne sustrage jugului sau si a recunoaste drepturile sale asupra noastra, ca fiindu-i date de Dumnezeu. Asa ii spune Domnul lui Pilat: „Tu n-ai avea nici o putere impotriva Mea, daca nu ti-ar fi fost data de Dumnezeu". El (Domnul) accepta sa fie dat pe mina judecatorului si in puterea guvernatorului. In capitolele 4 si 5 din Faptele Apostolilor, ucenicii Sai urmeaza acelasi drum ca El. Ei dau marturie inaintea capetenilor, despre credinta lor in Domnul Isus, dar nu protesteaza contra autoritatii care i-a prins pe nedrept; fie ca autoritatea este dreapta sau nedreapta, noi trebuie sa pastram fata de ea acelasi caracter.

Înainte de toate lucrurile, noi trebuie să fim supuși Aceluia care este înălțat la dreapta lui Dumnezeu și caruia îngerii, stăpînirile și puterile îi sînt supuse (1 Petru 3.22). Cît despre noi, trebuie să fim „supuși oricarei stăpîniri omenești, pentru Domnul, atît împăratului, cît înălțatului stăpînitor, cît și guvernatorilor, ca unii care sînt trimiși de el să răzbune pe făcătorii de rele și să laude pe cei care fac bine” (1 Petru 2.13-14). În această epistolă a lui Petru, ca și în această către Tit, supunerea este recomandată servitorilor (2.18), femeilor (3.1,5), tinerilor față de bătrîni (5.5). În sfîrșit, creștinii trebuie să fie „supuși unii altora” (Efeseni 5.21).

2. „Să-i asculte”. Ascultarea difere de supunere. Aceasta de pe urmă este pasivă, prima este activă. Ea are a face cu porunci și ordine pozitive. Aceasta porunca are în vedere orice autoritate care, avînd dreptul de a comanda ca să stabilească ordinea printre oameni, trebuie să fie ascultată și să i te supui.

(„Peitharcho” este același cuvînt ca în Faptele Apostolilor 5.29,32. „A asculta de Dumnezeu mai mult decît de oameni” și „aceia care asculta de Dumnezeu”; și în Faptele Apostolilor 27.21: „Voi ar fi trebuit să mă ascultați”. Acestea sînt singurele versete în care se găsește cuvîntul acesta).

Aici cuvîntul: „a fi ascultători” arată mai degrabă un caracter pe care toată purtarea noastră trebuie să-l aibă, fără să se refere la nici o autoritate sau la nici unul din actele ei deosebite. Astfel se spune despre copii ca sînt ascultători, fără să aibă sub ochi o dovadă specială despre ascultarea lor. Trebuie să fie cunoscut tuturor că noi sîntem gata să răspundem la orice porunca a lui Dumnezeu, prin orice intermediar ar găsi El cu cale să o facă să ajungă la noi.

3. „Să fie gata să facă orice lucru bun”. Dumnezeu (nu noi) pregătește mai dinainte faptele bune pentru că noi să umblăm în ele; dar partea credinciosului este de a fi gata să le facă, oricare ar fi ele, cînd Dumnezeu i le arată. El nu trebuie să fie luat pe neașteptate, fiind ocupat cu lucruri care l-ar împiedica de a le face imediat.

4. „Să nu vorbească de rău pe nimeni.” Această recomandare este de o mare importanță. Defaimarea poate fi rostită atît în absența cît și în prezența persoanei insultate. Este spus în epistola lui Iuda despre vizitatorii de la sfîrșit care batjocoresc stăpînirile. Este caracterul anarhiei moderne care batjocorește autoritățile recunoscute de Dumnezeu. Apostolul merge și mai departe și zice: „pe nimeni”, În zilele prin care trecem, cînd unii vinovați sau dedați la tot felul de acte de fatarnicie și de violență, revolta ar putea cu ușurință să-și croiască drum la creștini, prin vorbire de rău. Niciodată ura contra raului, nici o revolta legitimă nu trebuie să ajungă aici. O minie după voia lui Dumnezeu nu avea alt efect, la preaiubitul nostru Mintuitor, decît de a deschide zăgazurile harului Său (Matei 17.17-18).

5. „Să nu fie gata de ceartă.” Această calitate este exprimată sub forma ei negativă, ca și cea dinainte. Proverbele sînt pline de recomandări în această privință. Vedem aici că răutatea, ura, mîndria, minia, batjocura, produc certurile. Nu numai în lume, ci și în familia lui Dumnezeu, duhurile agitate, care sînt lipsite de partasia cu Domnul, caută certuri. Cît este deci de important pentru noi, de a ne feri de orice conflict care ar putea trezi această tendință firească a inimilor!

6. „Ingaduatori”. Acest cuvint si substantivul sau (epieikes, epieikeia) inseamna caracterul unui om blind si smerit care nu-si cere drepturile.

Nu a aratat oare Domnul Isus aceasta virtute intr-un mod desavirsit, cind „era ca o oaie muta inaintea celor ce o tund”, inaintea celor care Il despuiau de toate drepturile Sale si de toata maretia Sa, astfel ca „El a fost stirpit, neavind nimic” (Daniel 9.26)? Asa era de asemenea felul de a fi al lui Avraam fata de Lot, dupa ce patriarhul facuse in Egipt o experienta amara a lui insusi. Atunci el a parasit toate drepturile sale, numai sa nu faca o alegere care sa fi fost in paguba fratelui sau. Aceeasi blindete este recomandata batrinilor in 1 Timotei 3.3, unita ca si aici cu lipsa unui duh de cearta. Intradevar, nimic nu da nastere la mai multe certuri decit insistenta oamenilor asupra drepturilor lor. Aceeasi blindete apartine in Iacov 3.17 „intelepciunii de sus”, care prezinta sapte trasaturi caracteristice, ca si in textul nostru. In 1 Petru 2.18, aceasta calitate este atribuita (si cit este de necesara!) stapinilor fata de slujitorii lor.

7. „Aratind toata blindetea fata de toti oamenii”. Caracterul despre care se face mentiune aici difera de cel dinainte. Este vorba despre aceasta blindete contrara unei asprimi rigide sau a unei duritati care respinge in loc de a indrepta, care tine la distanta in loc de a atrage. Aceasta blindete este unul din attributele harului, care, in Persoana lui Hristos, „s-a aratat tuturor oamenilor” pentru a-i atrage la El. Ne spune El insusi: „Invatati de la Mine, caci Eu sint blind si smerit cu inima” (Matei 11.29).

„Caci si noi eram altadata fara minte, neascultatori, rataciti, robiti de tot felul de pofte si de placeri, traind in rautate si in invidie, uriciosi si urindu-ne unii pe altii” (versetul 3).

Gasim aici contrariul lucrurilor pe care Tit trebuia sa le reaminteasca crestinilor din Creta. Nu avem descrierea trasaturilor morale ale paginismului, ca in Romani 1.29-31, nici aceea a trasaturilor morale ale crestinatatii in zilele din urma (2 Timotei 3.1-5), ci descrierea a ceea ce noi eram altadata. Noi, zice apostolul, fara a face deosebire intre iudei si neamuri, noi nu eram altadata diferiti „de toti oamenii”. Acest fapt ii face pe crestini capabili de a arata toata blindetea fata de toti. Noi putem sa le spunem: Ceea ce voi sinteti, am fost si noi. Harul care ne-a chemat si ne-a mintuit va cheama astazi pentru a va mintui in acelasi fel. El este accesibil tuturor. Este lucrarea de binefacere a lui Dumnezeu; voi puteti fi mintuiti in acelasi fel ca noi.

Acest verset 3 este un tablou complet al starii tuturor oamenilor si prin urmare al starii noastre in trecut. De aceea este rezumat sub sapte puncte, la fel ca, mai sus, starea noastra produsa de invatatura harului.

1. „Fara minte.” Acest cuvint descrie in primul rind starea omului inaintea lui Dumnezeu. El zice in inima lui: „Nu exista Dumnezeu”. Acest caracter al omului pacatos este atit de evident incit este mentionat in doi Psalmi (Psalmul 14 si 53). Nu gura omului, ci inima lui vorbeste astfel. Toate actiunile sale dovedesc ca Dumnezeu este alungat din viata sa; daca nu ar fi asa, cum ar putea el sa nu se teama de a savirsi pacatul?

Aceasta ii face pe oameni:

2. „Neascultatori”. Cind nu se tine seama de Dumnezeu, rinduielile Sale si poruncile Sale nu au nici o influenta asupra inimii, iar cugetul ramine nepasator inaintea aratarii concrete, a gindului lui Dumnezeu continut in Cuvint.

3. „Rataciti” (Evrei 3.10). Inseamna a iesi din caile lui Dumnezeu sau a le ignora, iar neascultarea duce aici. Oaia ratacita nu-si poate gasi iar calea; nu exista pentru ea alta posibilitate decit de a fi regasita chiar de catre Acela pe care ea L-a parasit.

4. „Robiti de tot felul de poftes si de placeri”. Lasat prada lui insusi, sufletul ratacit care crezuse ca se va bucura de libertatea sa departe de Dumnezeu, dupa ce L-a pierdut pe Dumnezeu si orice legatura morala cu El, devine robul a ceea ce Satan ii arata; ajunge rob al poftelor care imbraca uneori forme mai mult sau mai putin indreptatite si al placerilor al caror caracter principal este satisfactia dorintelor carnilor (2 Timotei 3.4).

5. „Traind in rautate si in invidie”. Inima pacatosului gaseste o satisfactie in a urma instinctele sale rele. El traieste in rautate; aceasta este una din ratiunile sale de a fi. Invidia pe care o are fata de altii, cind ei reusesc mai bine decit el il impinge sa se poarte cu rautate fata de ei.

6. „Uriciosi”. Nu numai vrednici sa fim uriti de Dumnezeu, ca in Romani 1.30, ci intr-un chip general, uriciosi. Este un fel de oameni pe care este imposibil sa-i iubesti si totusi lor trebuie sa le aratam toata blindetea, caci altadata noi insine eram ca ei. 7. „Urindu-ne unii pe altii”. Aici ura este reciproca. Omul firesc nu uraste dintr-un sentiment de cinste si de dreptate; el nu cunoaste „ura desavirsita” a credinciosului fata de aceia care se ridica impotriva lui Hristos (Psalmul 139.21-22), caci Domnul ii este strain. Vazind rau la ceilalti, el este orbit in privinta raului din propria sa inima. Si semenul (aproapele) il uraste cu aceeasi intensitate ca si el.

„Dar, cind s-a aratat bunatatea lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru, si dragostea lui fata de oameni, El ne-a mintuit nu pentru faptele pe care noi le-am facut in dreptate, ci pentru indurarea Sa, prin spalarea nasterii din nou si prin innoirea facuta de Duhul Sfint, pe care L-a varsat din belsug peste noi, prin Isus Hristos, Mintuitorul nostru, pentru ca fiind indreptatiti prin harul Lui, sa devenim mostenitori potrivit nadejdii vietii vesnice” (versetele 4-7).

Concluzia din versetul 3 este ca noi eram pierduti. Cum deci am ajuns la o stare in care noi nu mai avem nevoie, ca la versetele 1-2, decit sa fim indemnati sa imitam in toate lucrurile caracterul lui Hristos? Ca urmare a mintuirii, cum am vazut la capitolul 2.11-14 si cum acest text ne repeta: „El ne-a mintuit” (versetul 5). Capitolul 2 ne-a vorbit despre harul neconditionat care aduce mintuirea si care a fost aratat in Persoana lui Hristos; aici bunatatea si dragostea de oameni a lui Dumnezeu s-au aratat. Dumnezeu bunatatii si al iubirii a avut mila de niste fiinte vrednice sa fie urite si pierdute, asa cum am fost si noi, iar aceste doua insusiri ale lui Dumnezeu s-au aratat intr-o Persoana, Dumnezeu Mintuitor. Acest Dumnezeu Mintuitor este Isus Hristos, numit „marele nostru Dumnezeu si Mintuitor Isus Hristos” (2.13), pentru a se face bine cunoscut ca Acest Om, in care harul s-a aratat pentru mintuire, nu este nimic mai putin decit Dumnezeu, marele Dumnezeu. Sa observam ca apostolul Il numeste mereu „Dumnezeul nostru, Mintuitor”. Numai aceia care beneficiaza de lucrarea Sa pot sa-L numeasca „al nostru”. El este Dumnezeu Mintuitor pentru toti; El doreste „ca toti oamenii sa fie

mintuiti", dar numai cei mintuiti pot sa-L numeasca „Dumnezeul nostru Mintuitor". Problema serioasa, care se adreseaza tuturor cititorilor acestor rinduri! Poti sa spui: Dumnezeu meu? Daca nu poti, esti inca strain fata de El.

Aratarea este faptul ca un obiect, invizibil pina atunci, este facut vizibil. Bunatatea si iubirea lui Dumnezeu fata de oameni nu s-au aratat decit atunci cind Omul, Hristos Isus, a venit in aceasta lume.

Oamenii vorbesc mult despre filantropie (sentiment care ii face pe oameni sa vina in ajutorul celorlalti). Un filantrop ii socoteste totdeauna pe oameni in stare sa fie buni; nefericiti, fara indoiala, vinovati adesea, dar putind sa fie ridicati moraliceste si ameliorati, asa cum pot fi si din punct de vedere material. Totusi filantropul nu se va indoi niciodata o clipa macar de propria sa bunatate, iar stima pe care o are pentru el insusi il sustine in lucrarea pe care o face. Adesea, totusi, vazind incercarile sale fara rezultat, el sfirseste prin a se dezgusta de umanitate, fara a schimba cu nimic, se intelege de la sine, parerea sa despre sine insusi. Dar daca ar citi versetul 3 din capitolul 3 al epistolei catre Tit, acest om ar vedea ca Dumnezeu nu adminte exceptii si ca El ne prezinta, zugravit de El Insusi, tabloul tuturor oamenilor, urindu-se, si nu iubindu-se unul pe altul. Filantropii sint si ei din numarul acestora. Pentru a nu mai fi vrednici de a fi uriti si a nu ne mai uri, trebuie sa fim mintuiti si sa fi primit, prin nasterea din nou, firea din Dumnezeu. Atunci se poate arata iubirea; dar chiar avind firea din Dumnezeu, credinciosul are nevoie de indemnurile harului asa cum ele sint formulate in versetele 1-2.

In sfirsit, el este capabil sa arate „toata blindetea fata de toti oamenii". Daca filantropii s-ar supune Cuvintului lui Dumnezeu, ar gasi ei tabloul a ceea ce pretind ca practica? Dumnezeu spune: „Nu este nici unul care sa faca binele, nici unul macar" (Romani 3.12). Concluzia este ca nu exista om neintors la Dumnezeu care sa fie filantrop in ochii lui Dumnezeu.

Se intelege de la sine ca, spunind aceste lucruri, nu excludem deloc sentimentele firesti de mila, de compatimire pentru suferintele altuia, care se intalnesc chiar acolo unde crestinismul n-a putut niciodata sa exercite influenta sa binefacatoare. Astfel, in Faptele Apostolilor 28.2 ni se spune de „o bunavointa putin obisnuita" cu care barbarii s-au purtat fata de Pavel si de tovarasii sai.

Si totusi exista un filantrop: Dumnezeu Insusi. Cind s-a aratat bunatatea lui Dumnezeu si dragostea Lui fata de oameni (filantropia), El ne-a mintuit.

Dumnezeu a fost din toata vesnicia Dumnezeuul dragostei, dar intr-un anumit timp, aceasta dragoste S-a aratat, a fost aratata. Dupa cum harul s-a aratat in Persoana lui Hristos (2.11), dragostea lui Dumnezeu fata de oameni s-a aratat in daruirea lui Hristos. Cine erau deci oamenii despre care vorbeste El aici? Sa recitim versetul 3: „Robiti de tot felul de pofta si de placere, trairind in rautate si in invidie, uriciosi si urindu-ne unii pe altii." Fata de astfel de oameni, Dumnezeu a intrebuintat bunatatea; si in scoala Lui, cei care sint nascuti din El au invatat sa arate aceeasi iubire fata de oameni. Ei nu mai pot sa-i urasca, pentru ca au recunoscut, cu ocazia intoarcerii lor la Dumnezeu, ca ei erau si mai vrednici sa fie uriti decit ceilalti. „Mi-e scirba de mine" au spus ei, ca lov „si ma pocaiesc in praf si cenusa".

Niciodata cel care se crede cel mai mare filantrop din lume nu va putea sa aiba astfel de sentimente fata de el insusi, caci, lucru foarte clar, el crede ca n-are nevoie sa fie mintuit pentru a fi filantrop. Din contra, filantropia lui Dumnezeu s-a aratat prin mintuirea pe care El a savirsit-o pentru noi.

In versetul 5, gasim mijlocul pe care Dumnezeu l-a intrebuintat pentru a ne mintui, dar El il precedeaza de indicatia mijlocului pe care, in ciuda tuturor gindurilor omului, Dumnezeu nu-l va intrebuinta niciodata pentru mintuire: „Nu pentru faptele pe care noi le-am facut in dreptate”.

„Faptele drepte” sint acelea pe care omul le savirseste pentru a obtine mintuirea, in timp ce „faptele bune” sint urmare a mintuirii obtinute. Cele dintii n-au adus niciodata oamenilor ceea ce harul singur poate obtine pentru ei; ei inasa pretind ca pot sa le faca, in timp ce „faptele bune” sint acelea pe care El le-a facut.

Faptele noastre fiind inlaturate, ceea ce este unul din marile subiecte ale epistolelor catre Romani si catre Galateni, nu ne ramine drept resursa decit lucrarea lui Dumnezeu. Iar in acest text gasim nu aspectul unei lucrari facute in afara noastra, ci al lucrarii pe care Dumnezeu o face in noi pentru a ne mintui. Este in oarecare masura deosebirea dintre pilda fiului risipitor si cele doua pilde dinaintea ei, in capitolul 15 din Luca.

„Pentru indurarea Sa, prin spalarea nasterii din nou si prin innoirea facuta de Duhul Sfint”.

Mintuirea este deci pe principiul unui singur lucru: propria Sa indurare; dar Dumnezeu intrebuinteaza doua lucruri absolut necesare pentru a ne-o da: spalarea nasterii din nou (regenerarii) si innoirea facuta de Duhul Sfint.

1. „Spalarea nasterii din nou”. Sa vedem intii ce inseamna acest cuvint. Spalarea este lucrarea apei din baia in care esti scufundat. Aceasta spalare, asa cum diferite tipuri din Scriptura ne-o prezinta, inseamna moartea prin care esti curatit de pacat si eliberat de omul cel vechi. Asa este Iordanul in care Naaman a fost curatit de lepra sa; asa este botezul, in care „am fost botezati pentru moartea lui Hristos”. Intr-adevar, in moartea Sa, omul cel vechi ia sfirsit si noi sintem „morti fata de pacat”. Starea in care cel pacatos exista, ceea ce il califica, obiceiurile sale, gindurile sale, totul a luat sfirsit in ochii lui Dumnezeu in moartea lui Hristos. Dumnezeu ne-a mintuit, curatindu-ne de aceste lucruri. Nu se poate intra in legatura cu El fara aceasta curatire; si aceasta a facut-o Dumnezeu fata de noi, scufundindu-ne, pentru a spune astfel, in moartea lui Hristos. Acelasi cuvint „spalarea” (loutron) este folosit in Efeseni 5.26 pentru curatirea Adunarii pe care Hristos „a iubit-o, dindu-Se pe Sine Insusi pentru ea, ca s-o sfinteasca, curatind-o prin spalarea cu apa, prin Cuvint”.

Baia curatirii are loc odata pentru totdeauna si nu se va reinnoi niciodata: „Cine are tot trupul spalat, nu are nevoie decit sa-i fie spalate picioarele (referitor la curatirea zilnica), caci este cu totul curat”. Spalarea despre care vorbim avea drept simbol apa sau baia din ligheanul de arama.

Exista o diferenta intre ligheanul de arama si apa pe care o contine. Arama reprezinta capacitatea lui Hristos de a Se ocupa de pacat: fie pentru a-l ispasi, ca la altarul de arama; fie pentru a termina cu el in moarte, ca in apa din ligheanul de arama. In acest din urma caz, omul este pus inaintea lui Dumnezeu, prin moartea lui Hristos, intr-o stare de curatie care corespunde sfinteniei firii Sale.



Ligheanul de arama era construit cu oglinzile de arama ale femeilor care slujeau la usa cortului intilnirii (Exod 38.8). Prin aceasta, femeile acelea recunosteau, ca simbol, pacatul lor si capacitatea lui Hristos singur de a purta responsabilitatea pentru pacatul lor. Ele se dezlipeau de ceea ce slujise la trufia lor. (Aurul din podoabele lor fusese intrebuintat pentru a face vitelul de aur: Exod 32.2-3). Acum ele erau umilite si nu mai puteau de acum inainte sasi placa lor insile, privindu-si fetele lor firesti. Ele aveau inaintea ochilor lor un obiect format din toate aceste oglinzi topite intr-unui, singurul in stare sa le faca sa fie reunite. Astfel, toti credinciosii recunosc viata lor de mindrie si de pofta ca fiind purtata de Acela care singur a luat raspunderea lor. Dar ei gasesc in acelasi timp in El apa curatirii lor, iesita din coasta unui Hristos care a murit.

Aceasta spalare, cum am spus, are loc odata pentru totdeauna prin Cuvintul care ne infatiseaza moartea lui Hristos ca punind capat starii noastre de oameni pacatosi si necurati. Dar, pentru umblare si pentru orice act de slujire preoteasca este nevoie, in afara de curatirea initiala, de o curatire zilnica. Aceasta este spalarea picioarelor, despre care nu vorbeste textul nostru, pentru ca el nu se ocupa decit de mintuire.

Sa vedem acum ce inseamna aceste cuvinte in totalitate: spalarea nasterii din nou. Nasterea din nou (aici: regenerarea) este trecerea din vechea noastra stare la o stare noua, din viata noastra in carne la o viata de inviere, din starea lui Hristos mort, la starea lui Hristos inviat, din vechea creatie la noua creatie. Regenerarea nu este o noua fire impartasita (o vom vedea in „reinnoirea Duhului”), cum aceasta are loc in nasterea din nou, cind esti „nascut din apa si din Duh”. Regenerarea este o pozitie de binecuvintare in care noi sintem adusi acum prin puterea divina in Hristos si in care noi vom fi asezati public atunci cind Domnul va veni in slava. Aceasta pozitie o pricepem acum prin credinta. Noi sintem eliberati de sub puterea intunericului si „stramutati in Imparatia Fiului dragostei Sale”. In aceasta consta regenerarea, dar ea nu va avea deplina sa manifestare decit in slava. De aceea Domnul spune ucenicilor Sai: „La reinnoirea tuturor lucrurilor, cind Fiul Omului va fi asezat pe scaunul de domnie al maririi Sale, voi, care M-ati urmat, veti sta si voi pe douasprezece scaune de domnie si veti judeca pe cele douasprezece semintii ale lui Israel” (Matei 19.28). Prin spalarea regenerarii sintem mintuiti. Poti fi intors la Dumnezeu sau adus la viata, cum era Corneliu (Faptele Apostolilor 10), inainte de a fi mintuit: adica adus la starea crestina, asa cum ea ne este descoperita in Noul Testament.

Spalarea este deci spalarea regenerarii. Ea are legatura cu viata mea veche, care si-a gasit sfirsitul in moartea lui Hristos.

2. innoirea Duhului Sfint are legatura cu viata mea cea noua. Credinciosul reinnoit dobindeste aceasta viata noua, prin Duhul Sfint. Aceasta putere divina produce in el ginduri, obiceiuri si dorinte noi, in contrast cu tot ceea ce apartinea omului sau vechi, omului in carne, omului pacatos si pierdut.

„Pe care L-a varsat din belsug peste noi, prin Isus Hristos, Mintuitorul nostru.” Aceasta fraza formeaza, cum observam aici, o mica paranteza. Cuvintele care urmeaza: „pentru ca, fiind indreptatiti prin harul Lui” se refera nu la „Isus Hristos Mintuitorul nostru”, ci la Dumnezeu, Mintuitorul nostru, din versetul 4.

Duhul Sfint nu S-a marginit sa ne comunice o viata noua, caci Dumnezeu L-a varsat din belsug peste noi, iar Isus Hristos, Mintuitorul nostru este Acela de la care noi Il avem direct. El este Acela care, dupa ce S-a inaltat prin dreapta lui Dumnezeu si a primit de la Tatal Duhul fagaduit, „a turnat ce vedeti si auziti" (Faptele Apostolilor 2.33). El este turnat din belsug, caci „Dumnezeu nu da Duhul cu masura"(Ioan 3.34) si noi avem acum „viata din belsug" (Ioan 10.10).

„Pentru ca, fiind indreptatiti prin harul Lui, sa devenim mostenitori potrivit nadejdii vietii vesnice".

Cuvintul „pentru ca" se refera totodata la spalare si la innoire si este consecinta acestora. Prin aceste doua lucruri: curatirea si darul Duhului Sfint, noi devenim mostenitori potrivit cu nadejdea vietii vesnice. Fiind indreptatiti prin harul Dumnezeului Mintuitor (nu prin fapte de neprihanire) si avind viata vesnica pe temeiul mintuirii pe care El a dobindit-o prin spalare si innoire, noi sintem mostenitori potrivit cu nadejdea acestei vietii vesnice despre care apostolul a vorbit la capitolul 1.2.

Trebuie sa mori in Hristos pentru a avea parte de imparatia Dumnezeului Mintuitor - si la aceasta corespunde spalarea regenerarii; dar trebuie sa fi primit puterea unei vietii noi pentru a fi mostenitor potrivit cu nadejdea acestei vietii - si la aceasta corespunde innoirea facuta de Duhul Sfint. Spalarea mortii in Hristos ne desparte in intregime de vechea noastra pozitie; invierea impreuna cu Hristos si viata noua pe care noi o avem in El ne introduc intr-o pozitie noua ca mostenitori ai lui Dumnezeu si impreuna mostenitori cu Hristos.

In versetele 5-7 am vazut cele sapte trasaturi care apartin mintuirii, in timp ce in versetele 1 si 2 am vazut cele sapte trasaturi caracteristice copiilor lui Dumnezeu, iar la versetul 3 cele sapte trasaturi prin care se prezinta lumea. Cele sapte trasaturi ale mintuirii sint deci urmatoarele:

1. Faptele de neprihanire sint excluse din ea.
2. Ea depinde de indurarea Dumnezeului Mintuitor.
3. Ea are loc prin spalarea regenerarii si
4. prin innoirea facuta de Duhul Sfint.
5. Acest Duh a fost turnat din belsug peste noi.
6. Noi sintem indreptatiti prin harul Dumnezeului Mintuitor.
7. Noi am devenit mostenitori ai vietii vesnice.

Cit este de adevarat ca in aceasta epistola, pentru a nu vorbi decit de ea, cifra 7 este cifra lucrurilor complete la care este imposibil sa adaugi ceva! „Adevarat este cuvintul acesta si vreau ca tu sa starui cu tarie, pentru ca cei care au crezut in Dumnezeu sa caute sa fie cei dintii in fapte bune. Aceste lucruri sint bune si de folos pentru oameni" (versetul 8).

„Adevarat este cuvintul acesta", cuvintul indurarii lui Dumnezeu care mintuieste si indreptateste si care da acelora care au crezut viata vesnica de mostenire; aceasta este bucuria pentru rezultatele ei

depline in slava.

Cuvintul legii a fost neclintit: el are totdeauna drept rezultat „o dreapta rasplatire” (Evrei 2.2); cuvintul harului este sigur. Cind acest termen este intrebuintat, este totdeauna vorba de har, iar „cuvintele sigure” (adevarate) sint foarte frecvente in epistolele catre Timotei si Tit.

In 1 Timotei 1.15: „O, adevarat si cu totul vrednic de primit este cuvintul acesta: „Hristos Isus a venit in lume ca sa mintuiasca pe cei pacatosi...”

La capitolul 3.1 din aceeași epistola este „un cuvint sigur” (adevarat) ca acela care doreste sa faca lucrarea de supraveghere, bun lucru doreste. A rivni aceasta sarcina inseamna a dori sa fii tu insuti fara vina (versetul 2), pentru a calauzi pe altii pe acelasi drum, spre slava lui Dumnezeu, slujba care, cu siguranta, nu este indiferenta, ci are o inalta valoare, deoarece este vorba de toata marturia practica a casei lui Dumnezeu in aceasta lume. De aceea aceasta slujba este numita „o lucrare buna”.

In capitolul 4.8 din 1 Timotei apostolul spune ca „evlavia este folositoare in orice privinta, intrucit ea are fagaduinta vietii de acum si a celei viitoare” si apoi adauga: „Acest cuvint este sigur (adevarat) si demn de primit”. El accentueaza astfel, ca si in capitolul 1.15, siguranta cuvintului care indeamna la evlavie, potrivit cu invatatura divina. Apostolul adauga ca el muncea si indura impotrivire pentru aceasta. Pentru a-i invata evlavia pe ceilalti trebuie sa fii tu insuti un model de evlavie, nadajduind „in Dumnezeul Cel viu, care este Mintuitorul tuturor oamenilor si mai ales al celor credinciosi”.

In 2 Timotei 2.10-12, gasim un „cuvint sigur” care imbratiseaza toata lucrarea rascumpararii: „mintuirea care este in Hristos Isus, impreuna cu slava vesnica”; moartea si viata impreuna cu El; suferintele si domnia impreuna cu El. Nu este acesta un plan plin de siguranta?

Aici, in Tit 3.8, „cuvintul sigur” are multa legatura cu acela din 2 Timotei 2.11, caci este vorba de mintuire, de lucrarea prin care ea ne este dobindita, de darul Duhului, de viata si de mostenirea vesnica.

„Vreau ca tu sa starui cu tarie asupra acestor lucruri”. Invatatura lui Tit trebuia sa insiste in mod deosebit si sa revina fara incetare asupra lucrurilor care sint temelia mintuirii. La capitolul 2.15 el trebuia sa vesteasca lucrurile invatate de harul care aduce mintuirea. Aceste lucruri aveau legatura cu toata viata practica a crestinului. Tit trebuia sa repete (sa spuna iarasi si iarasi) aceasta invatatura. Este cam la fel aici: Tit trebuia sa insiste asupra temeliei mintuirii, care are drept origine iubirea lui Dumnezeu si indurarea Sa in Hristos, ca si asupra lucrarii pe care El o implineste in inima credinciosilor.

Rezultatul acestei invataturi era ca „cei care au crezut in Dumnezeu sa caute sa fie cei dintii in fapte bune”, rezultat practic in primul rind si asupra caruia nu putem insista de ajuns, observind in aceasta epistola scurta roadele practice ale invataturii bune si sanatoase in casa lui Dumnezeu. Asa ar trebui sa fie, de altfel, totdeauna crestinismul. Noi nu sintem nascuti din nou, indreptatiti prin har, mostenitori potrivit cu nadejdea vietii vesnice, doar pentru a ne bucura de aceste privilegii, ci pentru ca ele sa exercite o influenta binecuvintata si puternica asupra mersului nostru si asupra celor mai

neinsemnate amanunte ale purtarii noastre in aceasta lume.

Cunoasterea acestor lucruri trebuie sa ne faca sa fim cei dintii in fapte bune, fie in prezenta fratilor nostri, fie inaintea lumii. Cu cit cunoasterea lucrarii harului este mai mare, cu atit mai stralucitoare trebuie sa fie marturia si mai intensa activitatea crestina. Sa dea Dumnezeu ca toti copiii lui Dumnezeu care sint in scoala harului sa raspunda la aceasta obligatie!

Nu vom mai reveni asupra subiectului faptelor bune, deja tratat in amanunt. Numarul mare de versete care le mentioneaza in Noul Testament arata care este insemnatatea lor: Matei 5.16; 26.10 („caci ea a facut o fapta buna”); Marcu 14.6; Ioan 10.32; Faptele Apostolilor 9.36; Romani 2.7; 13.3; 2 Corinteni 9.8; Efeseni 2.10; Filipeni 1.6; Coloseni 1.10; 2 Tesaloniceni 2.17; 1 Timotei 2.10; 3.1; 5.10,25; 6.18; 2 Timotei 2.21; 3.17; Tit 1.16; 2.7,14; 3.1,8,14; Evrei 10.24; 13.21; 1 Petru 2.12.

Subliniem ca o viata crestina fara fapte bune este o viata nefolositoare pentru Hristos. Ce trezire va fi pentru crestinii care n-au inteles ca acela care traieste din viata lui Hristos nu mai poate „sa traiasca pentru el insusi” (2 Corinteni 5.15), cind vor vedea ce rol neinsemnat au dat ei Domnului si Mintuitorului lor, la fel si in activitate pentru El!

„Aceste lucruri sint bune si de folos pentru oameni!”

Ele sint bune in ochii lui Hristos si in ochii credinciosilor, dar, mai mult, ele sint „de folos pentru oameni”. Lucrarea lui Hristos este folositoare pentru oameni, deoarece harul Sau s-a aratat tuturor oamenilor, ca si dragostea lui Dumnezeu fata de ei (2.11; 3.4), dar acum noi trebuie sa continuam aceasta lucrare de har prin purtarea noastra in mijlocul oamenilor, pentru ca sa le aratam cit de pretioasa este lucrarea harului. Lucrarea evanghelizarii in aceasta lume, vestirea dragostei lui Dumnezeu fata de pacatosi este de o importanta nemarginita, dar purtarea crestinilor este adesea o evanghelizare mult mai puternica decit cuvintele pe care ei ar putea sa le rosteasca (vezi 1 Tesaloniceni 1.8). Iata ce trebuia sa caute Tit, dar el trebuia sa si evite niste lucruri (sa se fereasca de ele) - *continuate urmatorul verset* -

„Dar de intrebarile nebune, de genealogii, de certuri si de lupte privitoare la lege, ferestete, sint nefolositoare si zadarnice” (versetul 9).

Daca primele lucruri erau folositoare (versetul 8), acestea int nefolositoare.

Genealogiile sau insiruirile de neamuri fara sfirsit, sint conceptii fabuloase (de basm) asupra originii si emanatiei fiintelor spirituale. Ele sint produsul superstitiei iudaice, asociata cu filozofia pagina. Cabala sau traditia iudaica asupra interpretarii Vechiului Testament contine multe afirmatii fabuloase referitor la aceste „emanatii”. Exista, potrivit cu „Cabala”, zece „sefiroti” sau emanatii care provin de la Dumnezeu. Ele parca au sugerat eonii gnosticilor. Pe aceasta teorie se grea un sistem de magie, consistind mai ales in folosirea de cuvinte din Scriptura pentru a produce efecte supranaturale.

Genealogiile se refera la doctrinele iudeo-platoniene care de timpuriu au napadit crestinismul (1 Timotei 1.4). In aceeasi categorie intrau „intrebarile nebune” ridicare de oameni cu vointa proprie, care nu sufereau sa fie contrazisi de altii (2 Timotei 2.23).

„Certurile" erau urmarea acestora (adica a intrebarilor nebune).

„Dupa intia si a doua mustrare, departeazate de cel care aduce dezbinari, caci stim ca un astfel de om s-a abatut si pacatuieste, condamindu-se singur" (versetele 10-11).

De toate lucrurile dinainte, Tit trebuia sa se fereasca (versetul 9), fara a vedea in ele - oricat de condamnabile ar fi fost, oricit de nefolositoare si zadarnice - cazuri de excludere. Era de ajuns sa se fereasca de „intrebarile nebune" si sa ramina strain de ele, pentru a vedea disparind acest curent nesanos care cauta sa-si faca loc printre sfinti. Existau totusi cazuri in care Tit, caruia apostolul ii acordase autoritatea pentru a pune in rinduiala functionarea adunarii, trebuia sa se foloseasca de aceasta autoritate pentru a impiedica sectele.

Dezbinarile puteau sa fie pricinuite in sinul Adunarii de lucrurile mentionate in versetul 9: „certuri, lupte privitoare la lege" etc., fara ca unitatea trupului lui Hristos sa fie atacata prin ele (1 Corinteni 10; 11.18). Sectele ii desparteau pe frati de Adunarea insasi, iar omul care le producea trebuia sa fie tratat fara crutare. El cauta sa grupeze in jurul lui un anumit numar de credinciosi, constituindu-se el insusi ca centru de stringere laolalta. El tagaduia astfel in chip practic unitatea trupului lui Hristos si pe singurul centru al acestei unitati care este Isus Insusi. Invataturile unui astfel de om puteau foarte bine sa nu fie invataturi antibiblice, carora se obisnuieste sa li se dea numele de erezii. Era de ajuns sa scoata un adevar de la locul lui, dindu-i un rol exagerat in totalitatea invataturilor biblice si sa-i adune pe crestini in jurul acestui principiu, fie adevarat sau fals, si in jurul omului care il intruchipa, pentru a crea o secta care se despartea de Adunarea lui Hristos. Acela care ia acest loc si care devine prin aceasta seful unei partide sau al unei „biserici" in felul lui, trebuie sa fie respins fara crutare, caci el a rupt unitatea si aduce jignire lui Hristos, Capul trupului; dar el nu trebuie respins fara o mustrare prealabila, avind drept scop de a-l scoate de pe calea sa cea rea si de a preveni o ruptura in Adunare. Trebuie de asemenea ca mustrarea sa nu fie facuta in graba. Prima trebuie sa fie urmata de o a doua. Ele trebuie sa fie foarte deosebite una de alta si solemne. Tit stia (versetul 11), actionind cu autoritate, dar cu masura, ca un astfel de om era abatut; sufletul sau era abatut de la bine spre rau si, daca nu se pocaiia la prima mustrare, insemna ca el pacatua cu stiinta si cu vointa; si pacatul, propria vointa, nu este in final decit condamnarea omului de catre el insusi.

„Cind voi trimite la tine pe Artema sau pe Tihic, grabeste-te sa vii la mine la Nicopolis, caci acolo m-am hotarit sa iernez. Ai grija de legiutorul Zena si de Apolo sa nu duca lipsa de nimic din ce le trebuie pentru calatoria lor. Trebuie ca si ai nostri sa se deprinda sa fie cei dintii in fapte bune, pentru cele necesare, ca sa nu fie neroditori. Toti cei care sint cu mine te saluta. Saluta pe cei care ne iubesc in credinta. Harul sa fie cu voi cu toti" (versetele 12-15).

Fiecare cuvint al Sfintei Scripturi are insemnatate. Dupa ce am dat atitea dovezi in acest studiu despre lucrul acesta, avem un ultim exemplu in cele citeva versete care incheie epistola. Vedem aici mai intii ca functiile lui Tit in Creta, contrariu afirmatiilor teologilor, nu aveau un caracter permanent. Cind misiunea lui avea sa fie terminata si cind Artema sau Tihic aveau sa vina la el, Tit trebuia sa se grabeasca sa se duca la Nicopolis, la apostolul Pavel care hotarise sa petreaca iarna acolo. Poate este facuta aluzie la aceasta calatorie a lui Tit in 2 Timotei 4.10, dar in acest caz in absenta apostolului, care, din nou prizonier la Roma, stia ca vremea plecarii lui sosise.

Cit despre Tihic, el este totdeauna prezentat ca trimis de Pavel pentru a informa adunarile cu privire la imprejurarile in care se afla si a raporta apostolului vesti despre starea lor.

Zena, legiuitorul, si Apolo sint anuntati ca fiind pe punctul de a vizita Creta. Dar Tit nu trebuia sa se margineasca la misiunea sa speciala, ci sa aiba grija de ei, in asa fel incit nimic sa nu le lipseasca. Pavel arata aici o grija deosebita pentru aceia care nu erau in mod special asociati cu el in lucrare. Dar daca Tit trebuia sa arate aceasta rivna pentru fratii straini care nu faceau parte din anturajul apostolului, „ai nostri” de asemenea, zice el, adica toti sfintii din Creta, trebuiau sa invete (si cum n-ar fi invatat, avind un astfel de exemplu sub ochi - vezi si capitolul 2.6-7), sa fie cei dintii in fapte bune pentru cele necesare. Aceste lucruri necesare nu erau numai de a avea grija de nevoile saracilor, ci de nevoile credinciosilor slujitori ai lui Hristos, despre care este spus in alta parte ca ei erau „strainsi” si ca ei „pornisera la drum pentru dragostea Numelui Lui” (3 Ioan 7). Aceste fapte bune erau partea tuturor credinciosilor si, fara ele, ei ar fi ramas fara roada.

Se vede in versetul 15 ca apostolul era inca inconjurat, in acel moment, de fratii care erau insotitorii sai obisnuiti, in timp ce, in a doua epistola catre Timotei, toti il parasisera, in afara de Luca, credinciosul sau tovaras si slujitor (2 Timotei 1.15; 4.11). Apostolul insusi trimite salutari acelor care il iubesc, in aceasta credinta comuna care ii leaga pe crestini intre ei, tot asa cum ii leaga si cu Dumnezeu si cu Hristos. Ultima sa dorinta, care ar trebui sa fie neincetat si a noastra, este ca harul sa fie cu toti sfintii.

[clickbible.org](http://clickbible.org)